

# Veto

**L**iefste lezer, dit Valentijnzoekertje buiten competitie is er voor jou. De liefde die Veto voor jou koestert is zoooo groot, dat is bijna onmeetbaar of het scheelt niet veel. Het is een platonische, pure liefde, lekker beest. Lichamelijk contact: verafschuwen we. Twerichtingscontact: vies. Daarom liggen we elke week gedrukt in de bakken. Om ons beter te kunnen ontloopen als uw ogen door de kroezelende krulletjes van onze lettertjes strelen.

**Z**oals daar zijn: artikels over liefde. Artikels over poepen. Artikels over vrouwen. Maar wie zijn wij naast de pedagogen: die pijpen een hele week over seks. 'Voor of tegen?' vragen zij zich af. Wij dachten eerder aan 'voor én tegen'. Haha... een doorduwertje. Officieel zijn we natuurlijk voor de platonisering der liefde. Anders verliezen we nog het laatste zaadje inspraak dat we aan deze unief hebben. Het ziet er trouwens naar uit dat we binnenkort nergens nog ons kwakje kwijt kunnen. P3 en 4.

**O**f het zo ons natuurlijk moeten lukken een lief op te scharrelen op het Songfestival. Achter de tent is het gras twee kontjes hoog. Hopelijk is het dan wel een honkvaste Leuvenaar waar we op (of was het in?) stoten. Die hebben naar 't schijnt meer ervaring met die zaken. Ze worden er trouwens voor gesubsidieerd door de ziekenkas. P 10

**D**edju, weeral effe niet zo platonisch. Maar vind je het niet erger als de liefde helemaal verdwijnt? Kijk maar naar onze studentenverteenwoordigers trouwens. In de tijd van de Somer waren ze nog dikke kameraden met alle hoge pieten. Wat ze nu hebben met Dillemans is niet meer dan een verstandshuwelijk. Nee liefste, wij weten wel beter. Wij zien elkaar maandagavond aan de Vetobakken.

STUDENTENWEEKBLAD VAN DE LEUVENSE OVERKOEPELENDE KRINGORGANISATIE - JAARGANG 17, 1990-1991, NUMMER 19, MAANDAG 11 FEBRUARI 1991

Of toch voor 95%

## Kringraad bevoegd voor gelobby

**D**e Leuvense universiteitsstudenten blonken de voorbije maanden niet uit in onverzettelikheden tegen het dekreet Coens. De massale opkomst voor de lokale betoging van 6 december werd binnen de week overschaduwd door de ondervetegenwoordiging op de nationale manifestatie in Brussel (12 december). Daarna verstomde het verzet, de voortijdig afgebroken bezetting van het CVP-gebouw in Brussel niet te na gesproken. Vorige week liep het echter uit de hand: Sociale Raad en Kringraad begonnen een intern conflict over deelname aan de nationale betoging van 26 februari in Gent.

De goedkeuring van het dekreet over de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap door de Exekutieve (26 januari) betekent niet *per se* dat er geen wijzigingen meer mogelijk zijn. De Vlaamse Raad moet immers nog zijn zegen geven en kan nog amendementen doorvoeren of het hele dekreet zelfs opblazen. Voor de studenten wordt het debat in de Vlaamse Raad dus de laatste kans om hun eisen door te drukken. In de komende weken komt het er op aan de raadsleden zoveel mogelijk onder druk te zetten. Daarover is iedereen het eens, ook binnen Loko, de overkoepeling van de Leuvense fakulteitskringen. Over de manier waarop dat moet gebeuren lopen de meningen echter nogal uiteen.

Volgens de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) is de meest efficiënte manier om de raadsleden te beïnvloeden een massale nationale betoging. Aan Loko, dat geen lid is van het VVS, werd natuurlijk gevraagd om mee te doen. Wat betekent een nationale betoging zonder deelname van de grootste universiteit? De vraag tot deelname lag afgelopen maandag dan ook ter discussie op de ekstra Algemene Vergadering (AV) van Kringraad waar verdere acties zouden gepland worden. Net als voor de betoging van 12 december stond Kringraad echter bijzonder skeptisch: zo de manifestatie niet weer in handen genomen worden door het Holt (Hoger onderwijs van het lange type) met haar eis voor herwaardering van de niet-universitaire diploma's? Zou het niet overkomen alsof

de studenten weer ongenueanceerd tegen het hele dekreet zijn, terwijl Kringraad enkel op een paar punten kritiek heeft? De afgevaardigden op de Akademische Raad, die niet tevoren op de koffie waren geweest bij rektor Dillemans, zagen het allemaal niet zo goed zitten. Ze waren naar eigen zeggen nogal onder de indruk van de argumenten van de rektor, die zich uitgesproken had tegen een nationale betoging.

Dillemans wees er op dat het dekreet voor Leuven helemaal niet nadelig is. Algemeen Beheerder Tavernier rekende de aanwezigheid op de Akademische Senaat van 2 februari af voor dat de 50% forfaitaire betoging van de universiteiten de KUL goed uitkomt: binnen twee jaar verwacht men een daling van het studentenaantal en dus van de inkomsten uit de financiering per student. De rektor waarschuwde de Kringraad-afgevaardigden voor het feit dat een massale betoging in de kaart zou spelen van de Antwerpse universiteiten, die momenteel al hun politieke invloed aanwenden om het dekreet vooralsnog te wijzigen in hun voordeel. Het relax van het onderhoud met de rektor en bovengenoemde bezwaren waren voor een nipte meerderheid op de AV blijkbaar voldoende reden om de betoging als activiteit af te wijzen: met 9 stemmen tegen 7 werd in een tweede stemronde beslist dat Leuven niet zou meedoen aan een eventuele nationale manifestatie. Dat betekende niet dat Kringraad niets meer zou ondernemen. *vervolg op p.3*



(Foto Leen Van Lindt)

In de marge van Leuven

## Thuislozen in De Puzzel

**I**n België heeft één op vier volwassenen een inkomen lager dan het bestaanminimum. Het wekt dan ook geen verwondering dat ook in een kleinere stad als Leuven vrij veel mensen in de marginaliteit belanden. Leuven heeft dus inwoners die zich niet ophouden in de boetieks van het nieuwe Patria-kompleks, in de Superclub-zalen of in de Aula Maxima. Leuven, dat is evenzeer de Coutereelstraat, het voormiddag-kléenteel van Alma 1 of de put van honderden miljoenen van het OCMW. Vanaf volgende week reserveert Veto zijn achterpagina voor 'De Marge van Leuven'. Deze week belichten we als inleiding, De Puzzel vzw. Stijn Leijssen, als gewetensbezwaarde werkzaam op De Puzzel, gaf uitleg.

Leijssen: «Als ze drinken, worden ze dikwijls zeer agressief. Bovendien is het bij uitstap de alcohol die hun leven compleet ontregelt. Vandaar het verbod, dat bovendien heeft bewezen zeer werkbaar te zijn. Zonder alcohol kan het leven van veel thuislozen genormaliseerd worden, met alcohol nauwelijks. En daarvoor heb je bepaald geen grote hoeveelheden nodig.»

De Puzzel is, behalve de noodbedden voor 'akuto daklozen' (men noemt zoiets KO - Krisisopvang), een Opvangscentrum (OC), ook wel 'halfweghuis' geheten: de inwoners zijn halfweg tussen hun vorige toestand (thuisloze) en hun resocialisatie. De maximumduur van een verblijf in de Puzzel bedraagt in principe 9 maanden. Daarna moeten de inwoners zelfstandig kunnen leven.

In de praktijk is dat echter dikwijls niet zo. De bewoners van De Puzzel leren tijdens hun verblijf wel structuur aanbrengen in hun leven. Na hun verblijf in de Puzzel, als ze weer op eigen benen staan, kunnen ze vaak de nieuwe eenzaamheid niet aan, en belanden opnieuw in het opvang-circuit. Daarom zou De Puzzel samen met andere organisaties in de stad, goedkoop huurhuis in Leuven een Diensten- en Ontmoetingscentrum (DOC) willen oprichten. Dat zou een klein kafeetje met goedkope drank behelzen, maar ook een wasmachine, een douche, strijkijzer, telefoon, noem maar op.

Zo'n DOC is vandaag echter een wensdroom: het geld is er gewoon niet voor. Ook De Puzzel zelf kampt jaarlijks met een financieel tekort. Daarom heeft Cluster, de studentenraad van het Lemmensinstituut, besloten om een benefietconcert ten voordele van De Puzzel te organiseren. De musici zijn leraars van het Lemmensinstituut (dus topmusic), de plaats is het Lemmensinstituut zelf (Hereweg 51), het tijdstip woensdag 20/2 om 20.00 u, de prijs bedraagt honderd frank voor studenten, en u bent vanzelfsprekend aanwezig.

Walter Pauli

Onthaalcentrum vzw De Puzzel, Naamsevest 64, richt zich tot volwassen thuislozen. Thuislozen hebben geen werk, geen inkomen (ook niet van het OCMW) of geen huis. Die factoren hoeven niet noodzakelijk in combinatie voor te komen, maar nogal dikwijls is dat wel het geval. Groot-Leuven (met zijn ongeveer 80.000 inwoners), waaruit het grootste deel van de inwoners van de Puzzel afkomstig is, herbergt blijkbaar heel wat thuislozen. De Puzzel krijgt jaarlijks driehonderd aanvragen, waarvan uiteindelijk zo'n honderd mensen ook daadwerkelijk opvang vinden. De Puzzel is echter niet enig in zijn soort. vzw Spit, een samenwerkingsverband dat de participatie en integratie van thuislozen wil bevorderen, groepeerd naast de Puzzel nog het Centrum voor Maatschappelijk Werk, Jongeren Advies Centrum, Psycho-Sociaal Centrum, Centrum Begeleide Wonen, De Dam, Oikonde-Leuven, De Wissel, Halte 51 en Het Sas. Het bestaan alleen van deze opvangcentra duidt al op de ernst van de situatie.

De Puzzel neemt echter niet alle kandidaten op: slechts 100 op 300. De

Puzzel telt iets meer dan twintig vaste kamers, wat een vrij grote groep is om samen te wonen. Daarom selecteert men de kandidaten: zijn ze gemotiveerd, en passen ze in de bestaande leefgroep? Wie niet aanvaard wordt, zal echter steeds doorverwezen worden naar meer aangepaste opvang.

Leijssen: «Van de 300 kandidaten vallen er ieder jaar ongeveer 100 uit eigen beweging af. Ze trekken hun aanvraag zelf in, of worden in tussentijd gearresteerd, of overlijden, ofwel "dienen er dringendere maatregelen getroffen te worden", wat dikwijls betekent dat ze in de psychiatrie terechtkomen. Anderzijds worden er ook jaarlijks ongeveer honderd mensen gewoon geweigerd. Dat kan bijvoorbeeld omwille van de motivatie zijn. Zo hebben we nogal eens gedetineerden die uit de gevangenis mogen als ze hier willen wonen. Natuurlijk stemmen die mannen daarmee in, die hebben niets liever. En dan is er nog een groep die duidelijk niet bereid is zich naar het huisreglement te voegen.» Dat huisreglement is inderdaad vrij streng. Volgens Leijssen moet dat ook, omdat thuislozen meestal niet in staat zijn om ook maar enige structuur in hun leven aan te brengen. De Puzzel wil hen daarbij helpen. Zo worden ze verplicht hun kamer eens per week op te ruimen, en ook de gemeenschappelijke ruimten als living, keuken, trappen. Bovendien geldt er een absoluut alcoholverbod, ook buiten De Puzzel.

**Leer typen in 2 dagen**  
Met succes getest door 40 studenten  
Zie pagina 10.

advertentie



### Interfakultair songfestival

# De piepjes van Paul Simon

**H**et interfakultair songfestival stevent op zijn negende editie af. Vooruitstrevend als we zijn, wachten we niet tot de tiende verjaardag voor een heuse vooruit- en terugblik. Dat de meeste dingen klein beginnen wisten we al. Ze groeien echter niet allemaal even snel. LBK, de traditionele organisator van het songfestival mag zich op dit vlak wel tevreden noemen. In de voorbije negen jaar groeide het festival van een bescheiden muzikaal onderonsje uit tot een jaarlijks terugkerend massagebeuren. De organisatie evolueerde mee.

In 1983 begon het met drie bandjes die voor een select publiek wat deuntjes uit hun gitaren schudden. De inrichters vonden honderdvijftig belangstellenden voldoende om het nog eens over te doen. Zaal Lido leek toen nog groot genoeg. De tweede editie kende een fenomenaal succes: niet alleen het aantal deelnemende groepen verduubde, ook de supporterschare deed dat. Er waren ook veranderingen aan de formule aangebracht. Een niet-studentenjury moest nu een oordeel vellen over de kwaliteit van het gebrachte werk. Al even nieuw was het opgelegde nummer waarvan de deelnemers een originele interpretatie moesten brengen. Door dit succes aangemoedigd besloten de organisatoren uit te kijken naar een grotere zaal: men belandde uiteindelijk in de Manhattan.

Jaargang drie zag er meteen heel anders uit. De presentatie werd overgelaten aan een beroeps presenterator. De keuze viel op Bar Peeters. Op twee ontzaglijke video-schermen mochten de

zeven deelnemers zich met een clip voorstellen. En het succes bleef toenemen. De vijfde editie had zowaar een preselectie nodig om de elf kandidaten tot zeven finalisten te reduceren. Voor het publiek kwam er geen toelatingsproef, ze mochten alle 2400 binnen om kennis te maken met de laatste uitvinding van de organisatoren: de groepen moesten minstens één eigen nummer brengen. Na vijf kwam zes, met een groeiend publiek en een geconsundeerde clip. Vorig jaar beleefden we een 'stormachtige' editie met Jacques Vermeiren en acht kringen in een tent op het Sport-ocht.

### Preselectie

Stormachtig bleken ook de gevolgen voor LBK. Omwonenden kloegen over nachtlawaai, enkelen probeerden een vrijkaart als schadevergoeding te bemachtigen, tevergeefs echter. Zonder steun van de universitaire overheid vonden men dit jaar toch een nieuwe 'speelplaats'. Een boer bleek bereid om zijn weide te verhuren, zodat de tent die zeer naast de kazerne van Heverlee komt te staan. De padvindders onder ons kunnen waarschijnlijk het plannetje in het promotieboekje best gebruiken en in geval van nood dan toch maar de pijlen volgen (vanaf de Naamsestraat). De anderen kunnen profiteren van een gratis busdienst met stopplaatsen aan de Thier, het HDR, de Geus, het station en de Gnoergl.

Dat het de moeite waard wordt, lijkt volgens de organisatoren geen twijfel. Ze hebben niet voor niets 4000 plaatsen voorzien. Gastheer wordt Werther Van Der Sarren, een tegenwoordig aan kronische identiteitskrisis lijdend VTM-er, die tevoren ook nog te zien was bij de

Paradijsvogels. En er zijn nog meer bekende Vlamingen uitgenodigd. Erik Van Neygen, Derek van der Dirt en Pitti van Pollack klinken vast vertrouwd in de oren. Ook Jan Heymans, bekend van BRT-nachtradio, zal van de partij zijn.

### Vakjury

En dan zijn er nog de 'afgevaardigden', vooral handig als het op prijzen aankomt. Niet alleen de Leuvense muziekwinkel Leo Caerts wordt vertegenwoordigd, ook het bekende gitaar- en basgitaarmerk Ibanez stuurt iemand. Samen vormen zij de vakjury, zoals dat heet. Er is dit jaar ook een heuse studentenjury voorzien. De traditionele laudundkenheid tegenover LBK en VTK beschouwt de (LBK-)organisatie namelijk als een oneerlijke poging tot jurybeïnvloeding. Daarom nodigen zij dit jaar alle deelnemende kringen uit om iemand uit het presidium tot jurylid te bombarderen. Hun kwotering volgt dezelfde formule als bij grote broer Eurosongfestival. Beide jury's zullen 'in alle objectiviteit' bepalen welke gitarist, drummer en zanger(es) de beste is. Verder komen er prijzen voor de beste verplichte en eigen nummer, en de leukste podium-akt (inkluisief de mooiste videoclip). Tenslotte bestaat er ook een algemene prijs van de vakjury en een studentenprijs.

De keuze van het verplichte nummer viel dit jaar op 'Maia, Maria...' van Raymond Van Het Groenewoud, volop in de belangstelling. Afwachters of het publiek de zeven eigenzinnige versies

# LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)actualiteit. Anonieme brieven komen niet in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen); dit komt overeen met ±1,5 getikte blz. met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

even leuk zal vinden als de originele meestamper. De videoclips worden dit jaar ingekort: de deelnemers krijgen ongeveer één minuut om zich audiovisueel te profileren. Daarbij worden ze dan wel geholpen door studenten van het RITCS, die overigens terug de live-opnames zullen verzorgen. Het scenario blijft evenwel op rekening van de deelnemers.

Die deelnemers zijn nog met zeven. Eoos en Politika hebben de preselectie niet overleefd. Industria deed dat wel, voor de eerste keer. Hun 'Les Croissants d'Amour' waren het beste wat ze in huis hadden, naar verluidt om van te waterdansen. Eigenlijk vormen zij het dessert van de avond. Ook nieuw in de club is Meeenas met 'Imaginary Landscape'. Blijkbaar krijgen de musikologen tegenwoordig ook opgeschedissen, want naar het eigen zeggen, hebben jazz, rock en folk

voor hen geen geheimen meer. Sterker nog: de achtergrondmuziek hebben ze voorgeprogrammeerd. Net echt. Zo komt de fluitende gitaar van Lou Reed en de piepende mikrofoon pikten ze van Dani Klein en Paul Simon.

### Vulgaires

Tussen beide nieuwelingen in krijgen we LBK zelf. Zij huurden een mini-boompjes extendend boesjesman met loshangende tong in. Hij wordt begeleid op dwarsfluit en nog een boel leuke instrumenten. Wat er gebeurt wanneer vier germanisten muziek maken, hoort u van 'Le mystère des voix vulgaires'. Hun akkordeon kan misschien wel voor een 'volks' noot zorgen. VRG belooft een nog veel on-elektronischer geluid. Ekonomika brengt veel volk en een achtkopige band mee. En dan hebben we nog de Winezen: vorig jaar wonden ze met een vloeiend, sentimenteel optreden, dit jaar gooien ze beslist het roer om. Hun groepsnaam ligt er niet om: 'Aaargh!!!'. Zij openen om acht uur 's avonds met een betonnen geluid. Zelfs de toetsenist heeft, naar verluidt, een 'heel aparte stijl'. Afgaand op de preselecties verwachten de organisatoren een nog hoger nivo dan vorig jaar. We zijn benieuwd.

Pieter Ghijsels



## Vrije Tribune

Veto plaatst geregeld bijdragen ingezonden door derden onder de noemer "Vrije Tribune". De auteurs zijn zelf verantwoordelijk voor de gepubliceerde tekst. Standpunten die in een Vrije Tribune worden ingenomen zijn volledig voor rekening van de auteurs.

Elk jaar subsidieert Loko een aantal vrije verenigingen via de Financiële Controle Kommissie (FKK). Door de toegekende subsidies kunnen erkende organisaties de kosten drukken en de studenten de kans geven gratis debatten en andere activiteiten te volgen. Daarbij moeten de verenigingen voldoen aan een aantal criteria. Naast een aantal formele zijn er ook enkele meer inhoudelijke criteria zoals: "de vereniging moet bijdragen tot de maatschappelijke bewustwording van de studenten", "moet zich houden aan de universele verklaring van de rechten van de mens en de wet op het racisme van juli '81" en "zijn mogelijk in het voorbije burgerlijk jaar geen offensief fysisch geweld ten opzichte van personen gebruikt hebben".

Vorig jaar is MLB (Marxistisch-Leninistische Beweging) haar werking gaan toelichten op de kringen om die te laten oordelen of de vereniging aan de criteria voldoet. MLB werd tenslotte erkend met twee derde van de stemmen na een ruim en democratisch debat. Ook dit jaar staat de erkenningskwessie op de agenda. Hoewel MLB in januari door de FKK erkend werd, is er beroep aangekondigd door de kring Alfa en moeten de kringen zich bijgevoegd opnieuw bevestigen. Het protest werd niet gemotiveerd, zodat het erop lijkt dat MLB weer eens verwijten krijgt op basis van bestaande vooroordelen. Met deze vrije tribune willen we uitleggen waarom we vinden dat MLB aan de gestelde criteria voldoet en dus erkend moet worden.

Met "rechten van de mens" bijvoorbeeld, bedoelen wij ook die van de mensen in de Derde Wereld. Daar worden de meest elementaire rechten dagelijks geschonden: het recht op voeding (nog steeds sterven 40.000 kinderen per dag van honger), recht op onderwijs, recht op gezondheidszorg, enz. MLB werkt daarom mee aan projecten als 11.11.11 en Student Aid. Maar vooral proberen we de Derde wereld zelf aan het woord te laten in het universitair milieu. Zo organiseerden we naar aanleiding van de moord op zes jezuïeten in El Salvador eind '89 een conferentie met een vertegenwoordiger van het FMLN. In het kader van de Gokfiskis lieten we op onze debatten de PLO en Arabische migranten aan het woord. Door met studenten deel te nemen aan studiereizen en brigades naar Derde Wereldlanden proberen we de volkeren en hun strijd voor bevrijding beter te begrijpen. Vorig jaar gingen een aantal studenten uit Leuven mee naar Palestina, Koerdistan en Nicaragua. We werken ook aan concrete steunprojecten. Op dit ogenblik steunen we een project

### FKK

## Mogen studenten nog links-radikaal zijn a.u.b.?

waarbij 3 arsten naar de vluchtelingenkampen van Jordanië en wellicht ook Irak vertrokken zijn om de Arabieren die het slachtoffer werden van de moorddadige bombardementen door de VS te helpen.

Sommigen verwijten ons dit engagement en stellen: "Steun verlenen aan bevrijdingsbewegingen is openlijk tot offensief geweld". Maar is dit de wereld niet op zijn kop zelden? De Verenigde Staten voerden zes jaar lang een vuile oorlog tegen Nicaragua. Vorig jaar vielen ze Panama binnen, het officiële dodencijfer bedraagt 7000 slachtoffers. En onze eigen CVP heeft altijd het regime van Duarte in El Salvador gesteund, een regime dat 50.000 doden op zijn geweten heeft. Israël bezet al 23 jaar de Westbank en de Gazastrook. De Palestijnen hebben geen enkel recht in hun eigen land. Ook nu, met de Golfoorlog worden duizenden Iraakse burgers vermoord. Dan vergeten we nog de economische oorlog, de plundering van de grondstoffen, de schuldenlast... Die zorgt nogmaals voor 40.000 slachtoffers... per dag. Hebben de volkeren van de Derde Wereld dan niet het recht zich daartegen te verzetten? Moest Nicaragua de kontra's zomaar laten begaan? En mochten de Palestijnen niet in opstand komen tegen de Israëliëse repressie? Wij denken dat het niet meer is dan zelfverdediging en kiezen inderdaad de kant van het Zuiden in haar strijd voor een betere maatschappij.

Als studentenorganisatie zijn we ook bezig met de demokratisering van het onderwijs. We maakten een analyse van het dekret Coens en brachten onze visie naar buiten via verschillende artikels in het weekblad Solidair. De MLB-leden werkten actief mee in hun kring aan de mobilisatie voor de betogingen, enzovoort.

Met onze anti-racistische werking voldoen we ook aan de gestelde criteria. We steken niet onder stoelen of banken dat we het opkomend racisme uiterst gewaarlijk vinden, en ijveren dan ook voor de consequente toepassing van de wet op het racisme en de xenofobie. De moord op de Burundese student Audace in '87 bewees dat ook Leuvense jongeren besmet worden met het racistisch virus. Daarom richtte MLB de werkgroep anti-racisme op en het hoogtepunt van haar werking was de '12 uren tegen racisme' in maart 1989 waarop zo'n 400 aanwezigen waren. Nu werken we mee met 'Studenten tegen Racisme' (StEtr) en het comité Mwasi en Janet. Janet, een Ghanees vrouw, werd gedwongen ons land te verlaten en op die manier werd ze gescheiden van haar zoonlijke Kwasi. Nochtans wonden ze al jaren in België, Kwasi kent vlot Nederlands en

loopt hier school. Rechten van de mens, wie zei het ook alweer?

Maar onze werking stopt niet na ons laatste jaar aan de universiteit. Want wat gaat men met zijn kennis doen? Zo snel mogelijk veel geld verdienen, of meebouwen aan een betere wereld? Zo geven we de mogelijkheid aan studenten geneeskunde te vertrekken naar de Derde Wereld om er aan de zijde van de bevrijdingsbewegingen te gaan werken. Het meest gekende voorbeeld is dokter Jan Cools die studeerde te Leuven en daarna is gaan werken in de groepspraktijk van Geneeskunde voor het Volk te Hoboken en in 1988 in de vluchtelingenkampen van de Palestijnen in Libanon.

Wij denken dat we hiermee voldoende aangebond hebben dat we ons met onze werking wel degelijk houden aan de universele verklaring van de rechten van de mens en de wet op het racisme. Het zal voor iedereen ook wel duidelijk zijn dat we geen gezelligheidsklubsje zijn, maar dat we wel degelijk maatschappelijke bewustwording van de studenten tot doel hebben (via onze debatten bereiken we in het eerste semester meer dan 350 studenten).

Tot slot gaan we nog even in op het criterium over het gebruik van geweld. Hier kunnen we formeel zijn: MLB heeft het afgelopen jaar geen offensief geweld gebruikt of gepropageerd.

We beseffen dat met deze vrije tribune niet alle vragen beantwoord zijn. We zijn dan ook bereid om op de kringbesturen of op algemene vergaderingen onze werking en standpunten te komen toelichten. Essentieel is dat MLB in de ganse discussie beoordeeld wordt op haar werking. De vraag die beantwoord moet worden, is of men het belangrijk vindt dat er een werking aan onze universiteit ontloopt wordt die de kant zijn van de bevrijdingsstrijd in de Derde Wereld, konsekwent anti-racistisch is, resoluut de strijd van de arbeiders voor hun job, hun loon en hun syndicale rechten steunt en kiest voor een ander soort maatschappij waar uit de uitbuiting van de mens door de mens niet meer bestaat. Professor Bundervoet verwoordde dit vrij duidelijk in een brief aan MLB toen hij stelde: "Mogen jonge intellektuelen nog radikaal zijn t.o.v. de radikaliteit van sommige sociaal-economische onrechtvaardigheden?". In een democratie die zichzelf een beetje respecteert is dit volgens ons een *conditio sine qua non*.

**Namens MLB,**  
Filip Van Begin (Geneeskunde)  
Tom Van de Sande (Pol & Soc)  
Geert Goderis (Geneeskunde)

**Veto**  
's Meiersstraat 5  
3000 Leuven  
(016/22.44.38)

Jaargang 17  
nr. 19  
11 februari 1991

**Kolofon**

Ver. uitg. **Stef M.F.M.J.G. Wauters,**  
's Meiersstraat 5, Leuven  
Hoofdredactie: **K.J.G. Hendrickx**  
Red.sekr.: **Stef M.F.M.J.G. Wauters**  
Redactie: **Dirk A.A. Boeckx,**  
**Pieter P.A. De Gryse,** **Hielke H. Grootendorst,**  
**Walter L.B. Pauli,**  
**Ria R.B. Vandermaesen**  
Doka: **Hielke H. Grootendorst,**  
**Leen R.W. Van Lindt**  
Tekeningen: **Arnulph F.M. en Nix**  
Layout- en vormgeving:  
**Dirk A.A. Boeckx,** **Jan M.J. Bosteels,** **Pieter P.A. De Gryse,**  
**Krista E.A. De Mey,** **Pieter M.O. Ghijsels,** **Walter L.B. Pauli,** **Ronny Tielen,** **Jan G.C. Van der Linden,**  
**Ria R.B. Vandermaesen**  
Medewerkers:  
**Jan M.J. Bosteels,** **Filip De Keuleleer,** **Ann Heyrbaut,**  
**Benoit Lannoo,** **Stefan Moens,**  
**Werner Van den Bergh,** **An C. Vandermaesen**  
Eindredactie: **Pieter P.A. De Gryse,**  
**Stef enz. Wauters**

Zetwerk en publiciteit  
**Alfaset Leuven** (016/22.04.66)  
Drukkerij **Rotatyp Brussel**  
Opklage **9000 exemplaren**  
ISSN-nummer **0773-5162**  
Abonnementen  
Studenten: **250 fr.;**  
niet-studenten: **300 fr.;** steun  
vanaf **600 fr.;** over te schrijven  
op rekr. nr. **001-0959719-77**  
Agenda en Ad Valvas  
ten laatste vrijdag voor verschijnen  
om 18.00 uur op het  
redaktieadres bezorgen  
Redaktievergadering  
iedere vrijdagmiddag om 15.00 u

Studenteninspraak of democratisch deficit

# Als de spin in haar web

## Dossier Dekreet 3

Op het einde van de jaren zestig kregen de universiteiten na hevige studentenprotest het model van *demokratische participatie* opgedrongen. De meeste regenten van die instellingen waren echter verstandig genoeg om die inspraak op een tamelijk ongevaarlijke manier te organiseren. Wij twijfelen er bovendien niet meer aan dat de bestuurders van de KU Leuven tot de meest geniale helft behoren: hoewel de KUL-organigram een horizontale beleidsstructuur toont, ligt alle feitelijke macht bij vijf mannen en één dame: het Buro van de Akademische Raad (BAR). Het nieuwe dekreet bestendigt enkel deze toestand.

Het heeft de studenten heel wat tijd en moeite gekost om een degelijke wettelijke bepaling omtrent het 'recht op medebeheer' in het dekreet te krijgen. Kringraad, dat zich ondermeer over dit aspect van het dekreet buigt, is nog steeds verre van tevreden over het bereikte resultaat. De universiteiten van Gent en Antwerpen zullen dekretaan verplicht worden om studenten op te nemen in al hun beleidsorganen, tot in het uitvoerend bureau toe.

De KUL is van deze 'last' bevrijd. Het kabinet van Coens argumenteert dit door erop te wijzen dat vrije instellingen steeds het recht hebben hun beleidsstructuur te kiezen. Artikel 57 van het ontwerpdekreet luidt dan ook: "Behoudens wanneer andere wetten of dekreten het medebestuur of overleg met studenten in een universiteit bepalen, stelt elk universiteitsbestuur bij reglement een studentenraad in bestaande uit democratisch verkozen vertegenwoordigers van de studenten. Deze raad wordt vooraf geraadpleegd over alle aangelegenheden die de studenten aanbelangen en is ook bevoegd om hierover uit eigen beweging advies uit te brengen." De bepaling dat alle universitaire beleidsorganen een studentenfractie moeten opnemen, werd zorgvuldig geweerd.

Het is een publiek geheim dat rektor Dillemans zijn uiterste best heeft gedaan om de wettelijke bepalingen omtrent inspraak zo vaag mogelijk te houden. Dat komt hem goed uit: de concurrentie

wordt opgezadeld met een permanente studentencontrole op alle niveaus, terwijl de KUL geen spat aan haar organisatie moet veranderen. Het dekreet schrijft op dit moment een studentenraad voor. Welnu, de KUL heeft niet minder dan vijf van zo'n raden (Kultuurraad, Sportraad, Sociale Raad, Kringraad - en Isol voor de buitenlandse studenten). In theorie wordt van hieruit het medebeheer verzorgd naar alle universitaire beheersorganen. Er blijven echter een indrukwekkende reeks uitzonderingen: de Inrichtende Overheid, de Raad van Beheer, het Buro van Akademische Raad en de Onderzoeksaad.

### Liegen

Volgens rektor Dillemans hebben de studenten hiermee meer dan voldoende inspraak. Zijn visie formuleerde hij uitvoerig in zijn openingstoespraak van 88-89 "Waar staat de KUL na twintig jaar: wat wij wilden. Wat wij werden." "Ook van de sociale stroming is veel positiefs overgehouden: inspraak van studenten, maar steeds binnen banen van rationaliteit (...). In al deze raden werd echter het overwicht verankerd van de professoren, die een continue verantwoordelijkheid dragen binnen de universiteit."

Met andere woorden: de studenten hebben een stem, maar slechts een adviserende. Het beleid is voor het professorenkorps. Maar zelfs dat reeds beperkte 'advies-model' is aan de KUL verre van volledig. Als Dillemans tijdens hogervermelde speech vermeldde dat "Het feitelijke beleid werd overgelaten aan de verkozen vertegenwoordigers van de universitaire gemeenschap, de belangrijkste bestuursorganen werden de Akademische Raad en de Raad van Beheer, respectievelijk verantwoordelijk voor het academische beleid en het

financiële beleid", dan loog de man niet, maar stichtte toch - bewust - verwarring. De dekanen van Akademische Raad (AR) zijn weliswaar verkozen, een gedeelte van de leden van de Raad van Beheer (RvB) - een instelling die boven de AR staat - is dat echter niet. En de leden van de Inrichtende Overheid zijn dat helemaal niet.

### Goodwill

Het 'Organiek Reglement' leert oerigens dat de Katholieke Universiteit van Leuven een uitgesproken piramidale structuur heeft. Helemaal bovenaan staat de Inrichtende Overheid, bestaande uit de kardinaal Danneels, tevens Groot-Kanselier, de vier bisschoppen en vier leken. Artikel 6 stelt: "De Inrichtende Overheid benoemt en ontslaat de Rektor, de leden van de Raad van Beheer en de Algemeen Beheerder. Zij keurt de aanstelling goed van de leden van het academisch personeel; deze goedkeuring geldt als benoeming." Haar macht is in de praktijk tamelijk theoretisch: 'de bisschoppen' grijpen niet vaak in.

Een echelon lager, en veel direkter betrokken bij de eigenlijke machtsuitoefening - bevindt zich de Raad van Beheer (RvB). Haar bevoegdheid is dan ook haast onbegrensd: eigenmachtig stelt zij het gewoon reglement op, beheert het patrimonium, stelt het organiek kader van de diensten op, benoemt het administratief en technisch personeel, staat in voor het intern beheer, benoemt de top van de universitaire ziekenhuizen. Bovendien heeft zij slechts advies van AR nodig voor het vastleggen van begrotingen en rekeningen van de universiteit. Het reglement zit echter bijzonder gewiekt in mekaar: AR moet de RvB adviseren, maar de RvB "verstrekt aan akademische raad de informatie die noodzakelijk is voor het vervullen van deze taak." De AR moet de RvB dus controleren, maar de noodzakelijke informatie voor die controle wordt dan weer door de RvB geleverd. Een knap staaltje van hoe efficiënt een democratie kan georganiseerd worden...

Nog een nivo lager staat dus de AR. Vier studenten zetelen hier, op een totaal van negenentwintig stemgerechtigde leden. Het medebeheer kan op AR dus niet veel meer dan pro forma zijn. De studenten hebben wel een inbreng in de discussie, maar kunnen als het er op aankomt slechts hopen op de goodwill van de overige leden. Bovendien zijn de bevoegdheden van de AR tamelijk restriktief bepaald: zij krijgen inzage- en adviesrecht in enkele RvB-materies, en koördineren het wetenschaps- en onderwijsbeleid en de fakulteiten.

### Prestige

Theoretisch staat de Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS) op hetzelfde nivo als de AR. In praktijk is de RvS wat betreft prestige, budget en bevoegdheid de mindere van AR. De werking van de RvS is bij uitstek studentgericht, en dat uit zich in de structuur: de studenten hebben 5 zetels van de 15. De studentvoorzitter van Sociale Raad is tevens ondervoorzitter van de RvS, en zetelt met de vrijgestelde-waarnemer in het Buro van RvS. De andere leden hiervan zijn voorzitter Studentenangelegenheden prof. Masschelein en directeur Studentenvoorzieningen De Vuyst.

Walter Pauli

## Loko rommelt

← vervolg van p.1

Men opteerde voor 'gerichte acties' en 'politiek lobby'.

Zonder de reactie van Sociale Raad, die voor alle vorige acties samenwerkte met Kringraad, af te wachten verklaarde vrijgestelde Peter Van Duffel de dag erna op een vergadering van het VVS in Brussel dat "Leuven niet zou meedoen". VVS had misschien al iets in die richting verwacht: tevoren had in dat voorgesteld om de betoging in Leuven te houden, zodat men zeker zou zijn van de deelname van de grootste universiteit. Het mocht dus niet baten.

Bij Sociale Raad kon men bepaald niet lachen met de eigengereide houding van Kringraad. De soraders zijn, net als Kringraad, al van in het prilte begin betrokken bij de acties tegen het dekreet. Ook op de AV's werd telkens gediscussieerd over de gevolgen van het dekreet voor de democratisering van de universiteiten. Uit het feit dat Sociale Raad het innemen van standpunten tot nu toe overliet aan Kringraad, leidde men daarbijkbaar af dat het dekreet voor 95% (sic) onder haar bevoegdheid valt en dat zij dus het standpunt van de Leuvense studenten tegenover het dekreet bepaalt. Het dekreet zou immers een 'onderwijsaangelegenheid' zijn die slechts indirecte impact heeft op de 'eksterne democratisering', het akterterrein van Sociale Raad.

Een dergelijke visie is ronduit kortzichtig. Het dekreet stelt immers een volledig nieuw model voor, een netwerk van maatregelen dat het universitaire landschap moet aanpassen aan de eisen van de bedrijfswereid. In dat model is geen plaats voor vrij toegankelijke universiteiten: die zijn immers bron van geldverspilling en inefficiëntie. Het dekreet is dus een rechtstreekse aanval op de eksterne democratisering van het Hoger Onderwijs en bijgevolg evengoed de bevoegdheid van Sociale Raad als van Kringraad. Op de AV van Sociale Raad van vorige vrijdag liet men er dus geen gras over groeien: er werd aan de kringen gevraagd om tegen 19 februari te beslissen of ze voor of tegen een nationale betoging zijn op 26 februari. Met dien verstande dat er opgestapt wordt achter een vierpuntenplatform (rond studenteninspraak, financiering, expansie en inschrijvingsgelden) en zonder het Holt. Als de 19de blijkt dat een meerderheid vóór is, dan doet Sora mee in Gent, met of zonder Kringraad.

Toen men dat hoorde op de AV van Kringraad, die op dat moment ook in vergadering was, zat het er bovenarms op. Vooral de Kringraad-vrijgestelde blonk uit in verwerpen van inkompetentie aan het adres van Sociale Raad. De vrijgestelde van Sociale Raad, die de beslissing van zijn raad kwam overbrengen, wees hem er op dat het niet de bedoeling was van zijn AV om een konflikt uit te lokken en dat de kompe-

Toch is die ruime studenteninspraak allesbehalve absoluut. Alle RvS-beslissingen moeten worden bekrachtigd door de RvB. Vorige maand wist de vijfkopige studentenfractie, tegen Masschelein in, de RvS ervan te overtuigen een deficitaire begroting in te dienen bij de RvB. Merkwaardig, maar de RvB heeft die begroting nooit gekregen. De reden hiervoor is dat het Buro Akademische Raad/Raad van Beheer (Bar) deze begroting weigerde te aanvaarden. Dit orgaan manifesteert zich steeds meer als de spreekwoordelijke 'spin in het web': zij houdt alle touwtjes nauwgezet in handen, zij dirigeert alle beslissingen (zie kader). Het voorbeeld toont nog maar eens hoezeer de studenteninspraak gebonden is aan 'het beleid'.

Dat 'beleid' heeft in een recent verleden bovendien nogal onheuse taal gesproken in verband met studenteninspraak. Zo *suggereerde* Dillemans enige tijd geleden: "En mocht ik studentenleider zijn, dan zou ik voor mijn onafhankelijk en dynamiek dit soort subsidies weigeren, en wij willen hen wel helpen in het vormen van deze overtuiging." (*De student gaat niet voorbij*, 1986). Dat laatste vrezen wij inderdaad.

tentie van Kringraad toch ook niet in twijfel getrokken werd. Daarop volgde een verhitte discussie waarin vooral enkele leden van het Kringraad-buro (voorzitter, vrijgestelde, leden van de Akademische Raad) fel van leer trokken tegen de beslissing van Sociale Raad. Helemaal mooi werd het toen 6 kringen (aangevoerd door Medika) plots aankondigend dat ze over het geval een Open Algemeen Vergadering (OAV) zouden samenroepen. Zo'n OAV is een vergadering die de verschillende raden van Loko overkoepelt en bij konflikten tussen de raden wordt samengeroepen. Dit gebeurt zelden omdat het een omslachtige procedure is en de OAV 3 weken op voorhand moet aangekondigd worden. Toen ze dit hoorden, lieten de zes het plan varen.

Op aandringen van vooral Alfa, Klio en LBK werd dan toch besloten om het hele geval terug te sturen naar de kringen. De vraag die aan de presidia wordt voorgelegd, is een kompromis tussen de verschillende strekkingen op Kringraad: de vraag is niet of men al dan niet aan de betoging deelneemt, maar wel wie van beide raden nu bevoegd is voor het dekreet. De weigering van Kringraad om mee te betogen werd in een nieuwe stemming bevestigd. Door die onverzettelijkheid is het hele debat volkomen geblokkeerd en een officiële Loko-deelname haast onmogelijk geworden. De kringen zijn de enigen die de zaak nog kunnen rechttrekken, maar ook zij zitten - door hun eigen laksheid en gebrek aan koördinatie tussen hun afgevaardigden op de raden - eigenlijk muurvast. Zeker voor de kringen die willen betogen wordt het lastig: als ze beslissen dat de zaak de bevoegdheid is van beide raden en dus op Sora voor de betoging stemmen, manoeuvreren ze Loko, paradoxaal genoeg, in een patstelling. Er is dan immers een tegengestelde beslissing op beide raden, vermits Kringraad al beslist heeft om niet mee te doen. De enige mogelijkheden die dus overblijven zijn: in elk geval tegen een betoging stemmen of met een aantal kringen een OAV samenroepen om een konflikt te vermijden en eventueel toch te gaan betogen.

Men kan zich afvragen hoe de kringen het ooit zover hebben laten komen. In de huidige discussie over bevoegdheden-afbakeningen verliest men volledig uit het oog waar het eigenlijk om gaat. Zoals Sociale Raad schrijft in de spoedbrief die ze over de hele affaire naar de kringverteenwoordigers stuurde: "Wat echt belangrijk is, is het feit dat de standpunten door de kringen worden bepaald en dat de raden tot wier bevoegdheid deze materie behoort er kunnen over discussiëren."

Pieter De Gryse

### STUDENTENSPEECH:

Anno 1995



## EEN BAR MET 1 DAME VOOR 7 HEREN

Het Buro Raad van Beheer/Akademische Raad (Bar) bestaat uit rektor Dillemans, de rektor van de Kulak (Guido Maertens), de vice-rektor (Herman Van de Bergh) de algemeen beheerder (Karel Tavernier), de voorzitter studentenaangelegenheden (Raf Masschelein) en de groepsvoorzitters: biomedische wetenschappen (Rik Castels), humane wetenschappen (Emma Vorlat) en eksakte wetenschappen (Roger Bruynseraede).

Het is merkwaardig dat dit Bar - waarin dus alle 'top-proffen' zetelen - niet is opgenomen in het Organiek Reglement van de KUL (net zoals de politieke partijen niet zijn opgenomen in de Belgische Grondwet). Alleen in het Gewoon Reglement Structuur staan twee paragraffen, die als Bar-bevoegdheid opsommen: "het Bar bereidt de vergaderingen van de RvB en de AR voor, doet voorstellen voor beslissing en voert hun beslissingen uit. Bovendien stelt het Bar daden van dagelijks beheer." De meest adekwate

vertaling van die zin luidt dat het Bar over *alles* zijn laatste zeg heeft. Dat gaat van iedere week tientallen benoemingen en bevorderingen, alle mogelijke financiële kwesties tot haast irritante zeggenschap over de meest onbenullige details. Of wat te denken van agendapunt I/1852 van 4 maart: "toewijzing van firma voor vervaardiging toga's en baretten". Het Bar koos de firma Willaert uit Desselgem-Waregem, en besliste meteen dat ook voltijdse docenten met *vier jaar ancienniteit* gerechtigd waren een toga te dragen. Tenslotte werd een reductie van 50% op alle toga's beklonken.

De vraag kan gesteld worden of hier nog sprake is van een doorzichtig beleid, of dat het eerder om een Politburo of junta gaat. Wij menen het laatste: het Bar wordt door niemand écht gekontroléerd - haar leden bekleden alle belangrijke functies -, heeft een kwasi onbepaalde bevoegdheid en wordt (op uitzondering van de rektor) eigenlijk niet echt verkozen. Maertens

en Tavernier werden door de Inrichtende Overheid benoemd. Wat de overige leden betreft, stelt Dillemans bij zijn verkiezing voor iedere functie twee kandidaten voor aan AR, waarbij steevast vermeld wordt wie van de twee de voorkeur van de rektor wegdraagt. Hierna mogen de leden van AR dan 'kiezen'.

De laatste keer was dat een echte *kluucht*: alle kandidaten van Dillemans werden zonder problemen verkozen. Bij de verkiezing van Raf Masschelein werd het zelfs génaant: Masschelein mocht op AR blijven zitten tijdens zijn verkiezing, terwijl hij nog een goedkeurend complimentje kreeg ook. Van een eerlijke procedure gesproken. De andere kandidaat (niet aanwezig, niet officieel voorgedragen) werd dus niet verkozen, maar was wél door de studenten voorgedragen. Toch niet onbelangrijk voor een voorzitter Studentenaangelegenheden, zouden we zo zeggen.

(WP)

Medebeheer onder Piet de Somer en Rôger Dillemans

# Van Louis Quatorze tot François Mitterrand

**P**iet De Somer leidde de KU Leuven - aanvankelijk als pro-rector van de unitaire universiteit, later als rector van de zelfstandige Vlaamse KUL - bijna twintig jaar lang. In die periode verwaterde de inspraak van de universitaire gemeenschap zienderogen. Bij zijn opvolger Rôger Dillemans merkten we dezelfde evolutie. In een Vrije Tribune (Veto 17) stelden enkele studentenvertegenwoordigers vast dat de rector nog weinig inspraak duldt op Akademische Raad. Veto onderzoekt de evolutie van de houding van de Akademische Overheid tegenover het medebeheer van 1967 tot 1991.

De benoeming van Piet De Somer in 1967 tot pro-rector van de Vlaamse afdeling van de unitaire Katholieke Universiteit van Leuven is, achteraf gezien, een slimme zet geweest van de Belgische bisschoppen. Vanaf de oprichting van de universiteit in 1834 tot 1967 had KUL hetzelfde soort studenten gerekruteerd: van katholieke huize en trouw aan het bisschoppelijk gezag. In 1967 veranderde dat echter, en werd de studentenbeweging onder impuls van Paul Goossens en Ludo Martens veranderd in een links-kontersterende oppositie. De Somer was door zijn charisma en luciditeit in staat om zich te laten aanvaarden in dat linkse milieu. Progressief Vlaanderen begroette hem als een boegbeeld van het anti-kerkalisisme. Het omgekeerde was erdoor: De Somer wist de nieuwe tijdsgeest perfect in pragmatische structuren te gieten. Toch was dit voor het schimpblad 't Pallieterke voldoende om hem steevast "rector na Mao" te noemen.

De man had dan ook het flegma om cool om te springen met studenten die allesbehalve eerbied betuigden voor het establishment. Zo bleef hij, het klassieke glas whisky in de hand, kalm toekijken

toen enkele ontevreden studenten bij een bezetting vanaf de tweede verdieping van het rectoraat alle dossiers uit het raam keilden tot op de Naamsestraat, twintig meter dieper. Toen de bezetters aanstalten maakten om hetzelfde te doen met zijn sigaren, werd De Somer ziedend.

Ook de studentenvertegenwoordigers op Akademische Raad kenden hun grenzen. Er werd nooit gestemd: De Somer luisterde naar de discussie, hield eventueel rekening met een naar zijn mening zinnige opmerking, maar betrof deze vergadering nooit echt bij het beleid. Integendeel, toen de studentenvertegenwoordigers zich te nadrukkelijk manifesteerden, replikeerde hij met: "Eén vingerknip van mij en gij ligt buiten." Hij maakte hiermee duidelijk dat het medebeheer van studenten slechts bestond bij de gratie van. De Somer tilde niet al te zwaar aan die change. In 1984 motiveerde hij zich hiervoor in een panelgesprek: "En werd de universiteit daarom minder goed bestuurd?"

Toch pikten de studenten deze autoritaire trekjes dikwijls. Dit kwam grotendeels door de charmante persoonlijkheid van De Somer. Hij hield ervan om op "amikaal wijze" met studentenvertegenwoordigers om te gaan, en probeerde hen steevast te compromitteren. Het moesten immers al sterke persoonlijkheden zijn die konsekwent hun onafhankelijkheid konden bewaren tijdens etentjes en recepties. De Somer wist perfect dat het merendeel dat zich aan dit spelletje liet vangen, vaak niet de meest onafhankelijke geesten waren.

Illustratief hiervoor is de burleske die zich in 1982 in de auto van De Somer afspeelde. Sociale Raad organiseerde toen 'frankesbetogingen' tegen een zeer drastische prijsverhoging in Alma. Enkele studentenvertegenwoordigers op Akademische Raad, afgevaardigd door Kringraad, voelden zich echter verplicht om hun 'vriendschappelijke' relaties met de rector te blijven onderhouden. Studentenvertegenwoordiger Jan Sempels ging dan ook liever onderhandelen met

zijn persoonlijke kennis De Somer, dan mee op te stappen in de betoging van Sociale Raad. Na het gesprek kreeg hij van de rector een lift. Onderweg kruiste de rectorale Volvo echter de betoging. Sempels (panikerend): "Meneer de rector, als die studenten mij hier zien, ben ik al mijn krediet verloren." Waarop De Somer: "Buk u dan toch". Sempels dook onder het dashboard, en monkelend zwaaid De Somer achter het raampje naar de kontersterende menigte. Amikaal omgang, zeg dat wel.

## Etentje

De Somer stelde zich niet alleen nadrukkelijk boven de studenten, maar ook boven de professoren. Dat gebeurde dikwijls eerder kwaad- dan goedschiks. Toen het Komitee voor Studentenvoorzieningen (KVS), de voorloper van de huidige Raad voor Studentenvoorzieningen, in 1970 de plannen goedkeurde om van Camilo Torres de eerste volledig gemengde peda van Leuven te maken, ging dat in tegen de wens van de Akademische Overheid. Het KVS hield onder voorzitterschap van prof. Van Oultre voet bij stuk, waarop De Somer gewoon besliste om het KVS te ontbinden.

Het meest hallucinante machtsspel vocht De Somer echter uit met de controversiële kriminoloog prof. Steven De Batselier. De Batselier had 'Passage 144' gesticht, een opvanghuis dat mensen met psycho-sociale problemen opvang volgens De Batseliers eigen methode. De Somer eiste hierop dat deze laatste zijn ontslag zou indienen als KUL-professor. De Batselier weigerde, waarop de Orde van Geneesheren op instigatie van arts De Somer overging tot een vervolging van De Batselier, wegens



Lektor Dries: "De Heer is waarlijk opgestaan. Allelu-ujah!"

zu een gedecentraliseerde besluitvorming en een waar participatiemodel in de Leuvense gemeenschap niet te verwachten zijn? De KU Leuven is er rijp voor. Als centraal beleidsorgaan bij uitstek moeten de representatieve karakter en de dynamische rol van de Akademische Raad worden verhoogd. Het bureau van de Akademische Raad is vooral beleidsvoorbereidend (kursivering Veto). Uw inspraak moet zich niet beperken tot een stembuurt om de vijf jaar. Daarom wens ik het Organiek Reglement volledig toe te passen, de Akademische Senaat samen te roepen en de Ombudsman in te stellen."

Dillemans hield woord. Zijn eerste belangrijke beleidsdaad was de installatie van een massa denkgroepen, samengesteld uit academici, personeel en studenten. Zij moesten zowel alle aspecten van het universitaire onderwijs doorlichten. Veel denkgroepen hebben uit-

afdruipt, de bezetters bleven..."

Hebben deze gebeurtenissen Dillemans enigszins getraumatiseerd? In het akademiejaar 87-88 veranderde hij alleszins van strategie, en ging herhaaldelijk in de kliniek met de studentenvertegenwoordigers.

Tweemaal moest Veto zich dat jaar komen verantwoorden, en telkens kregen ze - letterlijk - het verwijt: "Ik weet wel wat jullie van plan zijn. Jullie willen op de puinen van deze universiteit de rode loper uitrollen." Toen de uitreiking van het erodoktoraat aan André Leysen verstoord werd door enkele studenten van Sociale Raad met spandoek, pamfletten en fluitjes, en dat protest nog eens uitvoerig geocerd werd door de BRT, barstte hij uit: "Ik beschouw deze studenten niet als lid van de universitaire gemeenschap." Opmerkelijk is wel dat Dillemans binnenskamers de zaak weer sereen oploste, hoewel dekaan Casteels van Geneeskunde met luide stem ciste "dat die studenten het *consilium abeundi* (definitieve uitsluiting) moesten krijgen".

Hierna kreeg Dillemans het echter gemakkelijker. De studentenbeweging zelf veranderde van karakter: in plaats van een principieel kritische houding werd de politiek gehuldigd van het 'konstruktivisme': werk mee en probeer door onderhandelingen zoveel mogelijk uit de brand te slepen. Het is deze politiek die rector Dillemans ook steeds gepromoot heeft: "Wij hier in Leuven hebben behoefte om aan hetzelfde toe te trekken. We moeten intern zoveel mogelijk uitpraten en dat niet naar buiten brengen" (Veto, jg. 15, nr. 21). Dillemans begon steeds meer te lijken - ook fysiek - op de Belgische versie van François Mitterrand: een tamelijk autoritair beleid met althans in naam sociale principes, maar in de praktijk al te dikwijls gericht op het vergroten van de luister en grandeur van de instelling.

## Grandeur

Vooraf Veto paste niet in dit kader. Dillemans deed dan ook alles om aan te sturen op een tweespalt tussen enerzijds Kringraad, anderzijds Veto, getuige zijn voorstelling van het jaarverslag 88-89: "De vertegenwoordigers van de studentenorganisaties in de beleidsorganen en vooral de Akademische Raad waren actief, geïnspireerd en konstruktief. De externe berichtgeving was dat niet." Het verwonderde dan ook niemand dat enkele maanden later het eerste nummer van de gezagsvriendelijke Campuskrant van de persen rolde.

Nu Dillemans een tweede ambtstermijn als rector is begonnen, eigent hij zich de strategie van De Somer toe. Dat kwam op de laatste vergadering van Akademische Raad duidelijk tot uiting. De studentenfractie heeft kritiek bij een of ander onderwerp. De rector kijkt naar Algemeen Beheerder Karel Tavernier en maakt een opmerking in de trant van "Karel, wij begrijpen hen wel: zij zitten hier tenslotte ook maar één jaar..." Samen lachen ze de opmerking weg: de vergadering moet opschieten, want anders wordt het eten koud.

Walter Pauli

# Dossier Dekreet

"onwettelijke uitoefening van de geneeskunde". Uiteindelijk heeft De Somer moeten inbinden, maar de hele affaire was bijzonder kenmerkend voor zijn 'inspraakmodel'.

Het was dan ook een publiek geheim dat De Somer het bestuur van de KUL leidde volgens het beproefde model van Louis XIV. Hij omringde zich met een klein team van vertrouwde en competente raadgevers (zoals Guido Declercq, Herman Servotte, Karel Tavernier). De rest van de Leuvense gemeenschap organiseerde hij in een soort hofhouding, met de Akademische Raad als ultieme bezigheidstherapie.

Deze redenering lijkt misschien beleedigend, maar komt niet eens van onszelf. Onmiddellijk na het overlijden van De Somer dienen zich vier rektorkandidaten aan. Eén van hen, prof. Pinnoy, merkte toe op: "Rektor De Somer had een jarenlange ervaring in zijn functie, en wist zijn beleidsopties door te drukken. De feitelijke beslissingen werden genomen door de rector en zijn naaste medewerkers. Zij bepaalden de wezenlijke akcenten, en brachten die vervolgens op de Akademische Raad, een vriendenclub waar men akteerde. Na de poppenkast gingen allen gezamenlijk een etentje doen. En dat was het dan weer." En nog: "Het rectoraat was een soort heiligdom geworden, dat je met de lift moest betreden en waar een 'gewone' professor geen zicht op had."

Ook rektor Dillemans legde in zijn maidspeech (met de ietwat proseristische *tien strategie voor een grote universiteit*) een vinger op deze wonde. Hoewel hij zijn - terecht - bewondering voor de prestaties en de persoon van Piet De Somer niet verborg, uitte hij binnen de konventies van het akademische jargon fundamentele kritiek op het bestuursmodel van De Somer, en kondigde tegelijk veranderingen aan: "Waarom

steking werk verricht. Zo legde de Denkgroep 'Onderwijsvernieuwing' (het rapport *Roossens*) de basis voor de latere onderwijsvernieuwing, en werd het verslag van de Denkgroep 'Sociale ongelijkheid van kansen' (het rapport *Lammer-tijn*) een uitstekende basis voor onderzoek naar demokrasering van het onderwijs. Er werd ook een ombudsman gestalleerd, de Akademische Senaat werd vanaf '88 ook daadwerkelijk samengeroepen. Die vergadering zou echter nooit boven het nivo van de schertsvertoning uitgroeien.

In 1986 werd ook Dillemans met studentenprotest geconfronteerd. Naar aanleiding van de besparingen in de sociale sector (in het kader van het beruchte 'Sint-Annaplan') werd in december '86 het rectoraat bezet. De onvaren rektor Dillemans reageerde helemaal niet zo verstandig als zijn voorganger. Volgens het Jaarverslag van Sociale Raad 86-87 moet het een ware *comedia dell'arte* geweest zijn, waarin Dillemans uiteindelijk aan het kortste eind trok: "Later die avond betrad de rektor minzaam glimlachend zijn nokvolle ontvangsthal. Maar de studenten waren niet tevreden met eventjes een glimp van Roger, ze eisten een duidelijk ja tegenover hun eisenplatform. Dillemans wong zich in allerlei bochten en verdween naar een KVVH-debat."

En verder: "Daar illustreerde hij zijn onzekerheid wel erg treffend door aan oud-studentenvertegenwoordigers op Akademische Raad Rudy Lussens en Bart De Moor nogal paniekig om raad te vragen: de brave man wist het zelf ook niet meer. De rector verscheen die nacht nog een tweede keer: ondanks z'n hele truksodus die hij dan opentrekt (zalven, bloeven, strenge vermaningen, wijzen op het grote brandgevaar, grapjes, sentimentele woorden, zakelijk onderhandelen...) waren de bezetters niet te vermurven. Roger moest

## DE KERELS VAN VLAANDEREN

Waarom bakkelezen over studenteninspraak? Aan deze KUL bestaat een hallucinant machtsmonopolie: alleen West-Vlaamingen maken nog carrière. We hoeven daarvoor alleen maar de samenstelling van het Bar te overlopen. Tot vorig jaar waren vier van de zeven leden Westvlaamse: algemeen beheerder Karel Tavernier (*Wielbeke*), vice-rektor André Deruyterre (*Wevelgem*), vice-rektor Guido Maertens (*Brugge*) en voorzitter Studenten-aangelegenheden Raphaël Maschelein (*Ieper*). Dillemans begon te vrezten voor een Westvlaamse putsch, en voerde prompt enige reorganisaties door: hij breidde het Bar uit naar acht leden en stuurde *Deruutere* op pensioen. De nieuwe verhouding was drie op acht.

Tevergeefs. De 'Flemish Connection' schoof ogenblikkelijk haar 'ventjes' naar voor. Na de jongste dekaanverkiezingen liggen de kaarten duidelijk op tafel: Theologie heeft Joël Delobel (*Brugge*) verkozen als opvolger van Jan Lambrecht (*Wevelgem*), bij Rechten komt Raf Versteegen (*ergens*) in *West-Vlaanderen*, bij Sociale Wetenschappen Karel Dobbelaere (*Nieuwpoort*), bij Geneeskunde Johan Fevery (*Blankenberge*). Zij vervoegen Luc Delbeke (*Harelbeke*) van Psychologie (opvolger van Noël Huygheulit uit *Lendelede*), Etienne Aernoudt (*Kortrijk*) van Toegepaste Wetenschappen, Urbain Dhondt (*Gullegem*) van het HIW, en natuurlijk Jackie Vandereeken (*bakkerie Vandereeken uit Kortrijk-Over-*

leie) van Economie. West-Vlaanderen levert hiermee acht van de dertien dekanen.

Hierbij blijft het niet. In Onderwijsraad heeft Marc Debrock (*Oostende*) alle touwtjes in handen, terwijl in de Raad van Beheer ook Jozef Dejaeger (*Kortrijk*), Jan Hinneken (*Bissegem*), Karel Goddeeris (*Marke*), Dries Deque (*Kortrijk*), Karel Goddeeris (*idem*), Mgr. Vangheluwe (*Vanheluwe*) - (*Roeselare*) en Hubert Detremmerie zetelen.

Die invloed gaat verder: de Westvlaamse UP-Pastor Jan Dumon en baas Danneels (*Kanegem*) hebben beslist heel de KUL vol te stouwen met stamgenoten: alle anderen moeten *d'ruut*. Ze zijn alvast gewonnen met Theologie: Zabbé (*Tielt*), Willaert (*Izenberge*), Boudens (*Brugge*), Burggraeve (*Roelkapelle*), Vanneste (*Oostende*), Van Belle (*Vellegem*), Van Houitte (*Olegem*), Liègeois (*Ieper*), De Tavernier (*Staden-Oost-Nieuwkerke*), Beddeleem (*Vlamertinge*), De Vriese (*Brugge*), Vander Stichele (*Oostende*), Cornille (*De Haan*), Anckaert (*Roeselare*), Van Oyen en De-naux (*Seminarie Brugge*), Neirincq, Lust, Vervenne, Depoortere en Michielsens (*ongelokkelijker Westvlaamse*).

Iedere zondagmiddag houden zij, tussen de mis en het lof, hun 'vergadering' in de tuin van het Justus Lipsiuskollege. Galmend weerklinkt dan hun hymne tot de Heer: "Hlorie, hlorie Gallejuggag..." En-le zag dat't hoed was. (WP)

Gebakkelei over rationalisatie

# Onderduiking en bezetting

Een van de voornaamste doelstellingen van het dekreet van de gemeenschapsminister van onderwijs is de rationalisatie. Het dekreet wil een concentratie van middelen en mensen in universitair Vlaanderen bevorderen. Dunbevolkte opleidingen zouden maar aan één universiteit mogen worden georganiseerd. Het naast elkaar bestaan van dezelfde richtingen aan verschillende uniëfs dient vermeden te worden. Tegelijk echter moeten de universiteiten soepel kunnen inspelen op veranderingen in wetenschap en samenleving, door nieuwe opleidingen in te voeren. Maar hierbij mag een wildgroei, in het jargon *proliferatie* geheten, geen kansen krijgen.

Een universitaire opleiding in Vlaanderen wordt voor het grootste deel bekostigd door de gemeenschap, in de vorm van subsidies aan de universiteiten. Als de Vlaamse overheid een bepaalde opleiding dus niet meer financiert, moet de universiteit deze richting zelf blijven organiseren, wat een aanzienlijke begrotingslast met zich brengt. Dit is misschien mogelijk voor een paar richtingen, maar de universiteiten zullen wel opletten dat ze hun boekje niet te buiten gaan. De overheidsafhankelijkheid is duidelijk tot uiting gekomen sinds de *programmastop* van 1982. De overheid subsidieerde vanaf toen geen nieuwe opleidingen meer op een wildgroei te verhinderen. Deze programmastop werd als een tijdelijke maatregel opgevat in afwachting van strikte programmatie-regels per universiteit. Zover is het echter nooit gekomen.

Dit veranderen en vernieuwen onder het mom van status quo leidde tot onduidelijkheid voor de studenten. Bovendien moest de overheid jarenlang machteloos toezien, hoewel zij natuurlijk beter had moeten weten. Een ander nadeel was dat de uniëfs door het ontlopen van de wet nog maar beperkt konden inspelen op de snelle ontwikkelingen in wetenschap en samenleving. Om bij de informatika te blijven: het onderbrengen van deze opleiding bij wiskunde leidde volgens sommige specialisten tot een te sterke wiskundige inslag, en dus tot een onvolwaardige en niet-autonome invulling van de opleiding. Met de opheffing van de programmastop wil het dekreet een einde maken aan de organisatorische warboel en wil het de uniëfs in staat stellen zonder omwegen nieuwe opleidingen in te richten.

De programmastop is volgens de Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vlir) steeds een hinderpaal geweest voor het universitair aanbod. Liever dan nieuwe opleidingen uit eigen zak te betalen zochten de universiteiten zoveel mogelijk hun toelucht tot allerlei spitsvondigheden om veranderingen toch te laten financieren. Op een lijst van minister Coens met alle specialisatiestudies en postgraduatoren, georganiseerd aan de Vlaamse uniëfs in '88-'89, staat geen enkele niet-financierbare opleiding van de KUL. Zij had er in dat jaar nachts 85. De RUG daarentegen organiseerde in dat jaar 51 aanvullende of specialisatieopleidingen, waarvan er 16 niet gefinancierd werden. Hoe moet je die gegevens nu interpreteren? Ze zouden kunnen aangeven dat de KUL in de periode '82-'88 geen enkele specialisatie-opleiding of postgraduaat meer heeft opgericht, aangezien ze allemaal gefinancierd werden. In dat geval heeft de RUG er 16 opgericht. Dat is natuurlijk nonsens, want de periode '82-'88 valt juist samen met de bloeiperiode van de oprichting van aanvullende studies. Ofwel heeft de KUL dus op een of andere manier de beste mogelijkheden gehad om aanvullende studies te organiseren, ofwel is zij van alle universiteiten de meest uitgekeekte gebleken. Of allebei.

Het meest aangehaalde voorbeeld van 'onderduiking' van een opleiding is dat van informatika, dat door meerdere uniëfs binnen de opleiding wiskunde werd georganiseerd. Ook bekend is de poging van de KUL, twee jaar geleden, om op haar kampus Kortrijk economie te organiseren binnen de opleiding

rechten. Zij werd echter teruggefloten: het maneuver was te opvallend.

Tegelijk wil het dekreet een aanzet zijn tot rationalisatie in het universitair aanbod. Vele studierichtingen worden aan verscheidene universiteiten georganiseerd. Voor rechten, economie of geneeskunde, die grote studentenaantallen aantrekken, lijkt dit vanzelfsprekend. Maar wat te denken van richtingen die aan twee of drie uniëfs georganiseerd worden en die vrij volledig zijn uitgebouwd, maar die telkens slechts door vijftien studenten in de kandidaturen en tien studenten in de licenties gevolgd worden? Een duidelijke verspilling, vinden de uniëfs. In plaats daarvan moeten de instellingen aksenten leggen of toewerken naar een paar zwaartepunten.

## Uitbuiting

Toch heeft het lang geduurd voor men tot dit inzicht kwam: twijfel of men tradities wel mag laten schieten, het hooghouden van het prestige of het lobby vanuit bepaalde hoeken leidde tot het levend houden van sommige opleidingen, zonder er verder in te investeren. Anderzijds is een universiteit ook gebonden aan vastbenoemd academisch personeel. Deze halfslachtige politiek bracht voor sommige van die onderbezette richtingen een sterk kwaliteitsverlies mee. Overduidelijk is de idee dat geen enkele universiteit alle opleidingen kan aanbieden, gemeengoed geworden. Wil men op bepaalde gebieden uitblinken, dan kan men niet aan alle opleidingsmogelijkheden evenveel aandacht besteden. Buitenlandse universiteiten hebben deze politiek al veel vroeger toegepast. In plaats van zich in onderwijs of onderzoek te isoleren, werken ze samen, of komen ze tot een taakverdeling. Teneinde het universitaire potentieel uit te buiten, opteert de Vlir ook bij ons voor een bundeling van krachten die alle institutionele en ideologische verschillen moet overschrijden. De Vlir wil mensen en middelen vrijmaken door rationalisatie en zelfs afschaffing van de universitaire programma's. Hierdoor zouden de universiteiten nieuwe opdrachten kunnen aanpakken. In het dekreet is flexibiliteit het toverwoord.

Eenzijds voorziet het dekreet dus in de mogelijkheid tot het opstarten van nieuwe opleidingen en anderzijds wil men rationaliseren. Op het eerste gezicht lijkt dit tegenstrijdig. Om deze twee objectieven te verenigen heeft minister



Coens de (forfaitaire) financiering van opleidingen gekoppeld aan het aantal studenten dat de opleiding volgt. Alle nog niet voor financiering in aanmerking gekomen opleidingen (sinds de programmastop opgestarte, ofwel alle nog op te starten opleidingen) moeten over een periode van twee voorafgaande academiejaren vóór financiering een gemiddelde van 40 studenten in de eerste cyclus en 20 studenten in de tweede cyclus halen. Voor het post-akademisch onderwijs (specialisatieopleidingen) geldt eveneens de norm van twintig studenten.

Maar niet alleen de wildgroei van nog niet gefinancierde of nog op te richten opleidingen wordt tegengegaan. Een - gelijk welke - opleiding zal vanaf 1992 niet meer gesubsidieerd worden indien tijdens de twee aan het begrotingsjaar voorafgaande academiejaren geen gemiddelde van 20 studenten de eerste cyclus volgden en geen gemiddelde van 10 studenten de tweede cyclus. Voor een specialisatieopleiding is dat eveneens 10 studenten, maar dan wel in elk jaar en niet voor het geheel van de opleiding. De voorwaarden blijven in dit geval dus vrij zacht. Koncreet gezien moeten er bijvoorbeeld in '95-'96 en '96-'97 gemiddeld 10 studenten (of 6,66 voor richtingen met drie kandidaatsjaren) in elk jaar van de kandidaturen gezeten hebben, en 5 (3,33 voor richtingen met drie licentie- of ingenieursjaren) in elk jaar van de licenties, wil een bepaalde opleiding in 1998 nog in aanmerking komen voor financiering.

Er moet dus een minimale studentenbezetting zijn opdat een bestaande opleiding nog verder kan gefinancierd worden.

Op deze regels zijn echter een paar uitzonderingen. Ze gelden niet voor opleidingen van religieuze of filosofische aard, omdat deze te sterk met de identiteit en profilering van de universiteit verbonden zijn. Koncreet gaat het om de opleidingen Wijsbegeerte en Moraalwetenschappen, Godgeleerdheid, Godsdienstwetenschappen en Kerkelijk Recht. De voorwaarden gelden ook niet voor (dunbevolkte) opleidingen die slechts aan één universiteit aangeboden worden. Indien eenzelfde dunbevolkte opleiding aan meerdere uniëfs aangeboden wordt, beslist uiteindelijk de Vlaamse Interuniversitaire Raad welke uniëf voor financiering in aanmerking komt.

De getallen 20 en 10 zijn Coens of zijn vice-kabinetschef Monballyu niet op een goede dag te binnen geschoten. De Vlir moet ze hem al twee jaar voordien ingefluisterd hebben. De hypothese dat Dillemans persoonlijk en rechtstreeks aan het dekreet heeft meegewerkt, wordt

andere jaar blijft men eronder. Deze schommeling is afhankelijk van de conjunctuur, of van modeverschijnselen, of van belangstelling in de media. Dit soort richtingen wordt dus permanent bedreigd door een verlies van financiering, en dus door afschaffing. Voor de studenten brengt dit een grote onzekerheid met zich mee.

De opheffing van de programmastop in het dekreet betekent niet dat het afgelopen is met het ontduiken van de wet. Universiteiten die kost wat kost bepaalde opleidingen willen behouden, kunnen deze nog steeds onderbrengen bij andere opleidingen. De mogelijkheid van een fusie tussen twee of meer opleidingen die niet aan de bezettingsnorm beantwoorden, is niet uitgesloten. Op deze manier kunnen universiteiten subsidies blijven binnenrijven, zodat er van spreiding geen, sprake is. Zelfs zonder financiering zullen bepaalde opleidingen behouden blijven. Universiteiten zoals de UIA, en vooral de RUG of

## Dossier Dekreet

steeds minder twijfelachtig. Reeds in april 1989 sprak rektor Dillemans hierover in een interview met het ter ziele gegane studententijdschrift 'Student 2000'. Op de vraag of Europa '92 niet de mogelijkheid biedt om de samenwerking tussen de uniëfs te vergemakkelijken, antwoordde Dillemans: "Zeker. Wanneer wij hier te Leuven bijvoorbeeld in een bepaalde studierichting een dalende tendens bemerken die het studentepotentieel gedurende drie jaren in de kandidaturen beneden de 20 en in de licenties beneden de 10 houdt, dan besluiten wij doorgaans: laat Brussel, Gent of Antwerpen - met meer studenten - zich maar om deze richting bekommeren. Zij zijn hier misschien niet meteen echt beter in, maar hun aanpak oogst in ieder geval meer bijval. Na 1992 kunnen wij de rol ook doorgeven aan Utrecht of Amsterdam."

Met zijn financieringsvoorwaarden wil Coens takenruil tussen universiteiten en afslanking van programma's bevorderen, en versplintering van opleidingen tegengaan; hij hoopt zo het aanbod up to date te kunnen houden, en de kwaliteit van onderzoek en onderwijs te kunnen handhaven. Er kunnen echter bedenkingen gemaakt worden.

Ten eerste balanceren de studentenaantallen in sommige opleidingen voortdurend rond de normen. Het ene jaar worden de normen overschreden, het

de VUB organiseren verscheidene postgraduatoren die niet gefinancierd worden. In een groot deel van de gevallen worden deze gevolgd door minder dan tien studenten. Het feit dat ze al verschillende jaren bestaan, bewijst dat financiering geen primordiale factor is in de organisatie van een opleiding.

De kleinere universiteiten zeggen nu al dat de rationalisatiënorm uitgaat van het recht van de sterkste. Zij zullen hun opleidingen met weinig studenten moeten afstaan aan de grotere, wiens opleidingen zowieso al meer studenten tellen. De overgebleven opleidingen zijn dan enig en moeten niet meer beantwoorden aan de rationalisatiënormen. Volgens rechtskundigen van de VUB is dit in tegenspraak met de grondwet die bepaalt dat de ene onderwijsinstelling niet gediskrimineerd mag worden ten opzichte van een andere.

Het is trouwens de vraag of de Vlir, rekening houdend met de vroegere onenigheden tussen de uniëfs, zomaar vanzelf zal kunnen bepalen welke universiteit een dunbevolkte richting mag blijven organiseren. Het dekreet stelt wel erg veel vertrouwen in de bereidheid van de uniëfs. Het gebakkelei over bepaalde opleidingen tussen de verschillende universiteiten zal zeker nog jaren blijven aanslepen.



Essay in politieke ornitologie

# Gieren boven Guatemala

Er zijn van die mensen die graag vogeltjes zien en daarom een fluitende kanarie in een kooitje op de koelkast zetten. Anderen zijn fanatieker en trekken desnoods door jungle of woestijn om andere vogelsoorten te ontdekken. Die fanatici noemt men 'ornitologen'. Vogeltjes bespieden wordt minder onschuldig als de legendarische quetzal uit Guatemala het voorwerp van de ornitologische belangstelling is. Want de quetzal was al in de Maya-kultuur een goddelijke vogel en staat in het huidige Guatemala symbool voor de vrijheid. Is het toeval dat precies de prachtige quetzal in het gewelddadige Guatemala met uitsterven bedreigd is?

Guatemala komt niet zo vaak in de internationale belangstelling te staan. Toch blijft het land de sinistere reputatie met zich meedragen zowat de ergste schender van de mensenrechten op het westelijk halfrond te zijn. Het is weinig waarschijnlijk dat daar onder de pas verkozen president Jorge Serrano verandering in komt. Serrano is duidelijk een stroman van de evangelische predikant-generaal Efraín Ríos Montt die tussen 1982 en 1985 als een diktator over het land regeerde.

Precies tijdens het bewind van Ríos Montt zijn de Amerikaanse ornitoloog Jonathan Maslow en zijn vriend, de fotograaf Michael Kienitz, een maand lang in de Guatemalteekse nevelwouden naar de quetzal op zoek gegaan. Geen makkelijke opdracht. De quetzal is altijd al zeldzaam geweest en de mistige wouden van het Guatemalteekse hoogland zijn niet erg gastvrij. Het kan dan ook niet verwonderen dat veel Europese naturalisten er tot diep in de negentiende eeuw van overtuigd waren dat de kleurrijke vogel een uitvinding van de Indianen was. Bovendien wordt de vogel op het einde van de twintigste eeuw met uitsterven bedreigd, ondanks de strenge straffen die al sinds Maya-tijden op het doden van de quetzal staan. Dat is vooral het gevolg van de voortdurende inkrimping van zijn woonareaal. De nevelwouden die de quetzal in het prekolombiaanse tijdperk tot zijn beschikking gehad moet hebben, zijn intussen voor meer dan negentig procent verdwenen. En het opzetten van redingsoperaties via speciaal voor de quetzal opgezette reservaten lijkt niet echt een prioriteit te zijn van het repressieve Guatemalteekse regime.

In het reisverhaal dat hij na zijn ornitologische tocht door Guatemala schreef, probeert Jonathan Maslow het verdwijnen van Guatemala's natuurlijke rijkdommen en van zijn nationale vogel in een breder perspectief te plaatsen. Geweld lijkt in Guatemala wel endemisch te zijn, in elk geval sinds de komst van de Spaanse veroveraars in de zestiende eeuw. De Spaanse aristokraten hadden uit hun eeuwenlange strijd tegen de Moren als het ware een obsessievolle strijdslust overgehouden. Ze minachten alles wat niet met het krijgsbedrijf te maken had. Landbouw, handel, wetenschap en kunsten waren in hun moederland activiteiten waaraan enkel de moolens en de joden zich wijdde.

De afstammelingen van de veroveraars worden in Guatemala *ladinos* genoemd, of ze nu van puur Spaanse, van gedeeltelijk Spaanse of zelfs vermeend Spaanse afkomst zijn. Want het is niet in raciale, maar in socio-economische categorieën dat de Guatemalteekse bevolking uiteenvalt. Enerzijds zijn er de *ladinos*, die het maatschappelijke leven volkomen beheersen, en anderzijds de grote meerderheid van arme Indianen. Volgens de regering zijn er 38% Indianen in het land, maar dat is duidelijk een onderschatting. In ieder geval bestaat de administratie uitsluitend uit *ladinos*.

## Koffie

De veroveraars hebben niet alleen de overblijfselen van de Maya-kultuur grondig vernield, op lange termijn hebben ze ook de relatie van de Indiaan met zijn natuurlijke omgeving verstoord. Voor de Indiaan was het bewerken van een kleine maisakker niet enkel een



ekonomische activiteit, maar had ze ook een rituele waarde: het was voor hem een heilige plicht om maïs te verbouwen. Geld kwam daar niet aan te pas. In die zin was de invoering van de koffieplant en de gedwongen inschakeling van Indianen op de koffieplantages een frontale aanval op de godsdienst en het zelfbeeld van de Indianen. De meesten onder hen onderwierpen zich aan de seizoenarbeid, maar vele Indianen weken uit naar het hoogland waar ze stelselmatig bergwouden platbrandden om er hun maisakkerbouw verder te kunnen zetten. Op die manier zijn de Indianen zelf onrechtstreeks verantwoordelijk voor het verdwijnen van hun goddelijke quetzal.

Het uitsterven van de quetzal lijkt symbolisch te zijn voor de permanente onderdrukking van de Indiaanse bevolking. Een klein jongetje langs de weg naar Cobán voorspelde Maslow dat hij weinig quetzals te zien zou krijgen: "De quetzal is de vogel van de vrijheid. Maar hier is geen vrijheid". Het voornaamste

wapen van de repressie in het land zijn de gewapende burgerwachten, die Ríos Montt in 1982 in het leven riep. Nog steeds worden de Indianen op het platteland door militairen gedwongen af en toe dienst te doen in zo'n gewapende militia, ondanks de afschaffing van het verplicht karakter van de burgerwachten in de grondwet van 1985. Zo worden ze zelf ingeschakeld in de strijd tegen de guerrilla: via de burgerwacht laat het leger de Indiaanse bevolking zichzelf controleren, en desnoods worden de patrouilleleden gedwongen gruweldden tegenover dorpsgenoten uit te voeren.

## Gieren

Die hele sfeer van vernieling en onderdrukking weet Maslow op een sublieme manier te evokeren, zelfs met relatief weinig woorden. In zijn reisverhaal probeert hij indrukwekkende politieke analyses te vermijden. Aan het woord is in de eerste plaats een gepassioneerd natuurliefhebber die de schoonheid van het Guatemalteekse landschap zonder overdreven poëtische ontboezmingen wet weer te geven.

Maar telkens weer botst hij bij zijn zoektocht naar de zeldzame quetzal op de *zopilotes*, de grote groepen zwarte gieren, die hun voedsel halen overal waar dood en verderf gezaaid worden. Gieren boven het stort van Guatemala-Stad, dat het centrum van een reusachtige krottenwijk blijkt te zijn. Gieren langs de weg, die rustig wachten tot een

roekeloze *ladino* een ezel of een hond overhoop rijdt. Als gieren ook de kerels met zonnebrillen en wat al te duidelijke bulen onder hun polyester sportjassetjes, die tegen een wagen met donkere ramen op de uitvalsweg van Guatemala de wacht houden.

Door de politieke analyse niet op de voorgrond te plaatsen, verschijnt de gewelddadige realiteit van Guatemala in Maslows boek in haar volle omvang. Ze is onderhuids aanwezig in elk plaatje dat de vogelbespieder voor ons schiet. De Israëlische adviseur die het maken van een foto van soldaten verhindert; het Noordamerikaanse sektelid dat Maslow en Kienitz probeert uit te leggen hoe verkeerde informatie over Guatemala de Noordamerikaanse pers overspoelt; het zeldzame verliefde koppeltje dat verschrompt weglucht in een land "waar zelfs kalverlieden onderdrukt schijnen te worden"; de zeldzame staatsboerderij, die om onverklaarbare redenen door de hopeloze guerrilla platgebrand is. Droge observaties, doorspekt met korte cynische opmerkingetjes. Indien het 'essay in de politieke ornitologie' nog niet bestond, is het bij deze meteen uitgevonden. Met een meesterwerkje.

Benoit Lannoo

Jonathan Evan Maslow, *De quetzal en de gier. Schoonheid en verschrikking in Guatemala*, (uit het Engels vertaald door Jos den Bekker), Leuven, Kritik - Amsterdam, Meulenhoff, 1989, 260 blz.



**KOTTAKS - Studentenprotest is weer 'in'.** Dat is geen tijdsverdrif maar bittere noodzaak. De wereld en vooral Leuven dreigen binnenkort voor studenten weer een stuk onvriendelijker te worden. De CVP-PVV coalitie wil de belasting op studentenkamers nu in één klap verdubbelen: van 1500 naar 3000 frank. Anders gezegd: kotbazen zullen voor elke koststudent 150 frank per maand meer moeten aanrekenen, willen ze niet zelf opdraaien voor de bijkomende lasten. Steden als Antwerpen, Brussel en Gent, die veel dieper in de financiële problemen zitten, kennen geen belasting op studentenkamers. Het Leuvense stadsbestuur wil echter gaten in haar begroting opvullen met het geld van bewoners die geen elektorale druk kunnen uitoefenen. De slachtoffers beschikken echter over weinig financiële draagkracht. Voor de vorige gemeenteraad werd deze gemakkelijksoplossing fel aangevallen door de oppositie en de KUL. Het punt werd prompt uitgesteld naar de volgende raad, op maandag 18 februari. Sociale Raad zal net als vorige keer actie voeren voor en misschien wel in het stadhuis om ook nu weer de raadsleden onder druk te zetten. Afspraak, volgende week maandagavond 18 februari om 19.30 u met zoveel mogelijk vrienden aan het Stadhuis.

(Foto Hielke Grootendorst)

**LEER TYPEN IN TWEE DAGEN**

U leest het juist: op 10 uur, gespreid over 2 of 3 dagen leert U perfect blind typen (26 letters + hoofdletters + leestekens)

- met leerdoelgarantie
- 3 gratis proeflessen

Doe vandaag nog Uw gratis proeflessen en morgen typt U zelf brieven en papers.

**NIEUW!**

Deze unieke audio-visuele cursus gaat door in Leuven en Diest. We bieden hem tijdelijk aan voor slechts 1700 frank. Dit nieuwe systeem werd uitgetest door 40 studenten. Daarvan bereikten er 39 het testdoel in 10 uur of minder.

Alle inlichtingen bij De Guchtenaers (016)23.05.56 of 25.18.21

adverteentie

# Standaard Boekhandel

## ALGEMENE EN WETENSCHAPPELIJKE BOEKHANDEL

Naamsestraat 57 - 3000 Leuven - 016-23 98 21

### AANBEVOLEN LITERATUUR

Alen - Staatshervorming. De nieuwe grondwet .....	810
Arens - Auditing .....	1641
Braun - Introduction to Instrumental Analysis .....	1097
Breadley-Myers - Principles of Corporate Finance .....	1165
Chase - Production and Operations Management .....	1253
Codex Economie .....	805
Codex Fiscaal Recht 1 .....	675
Codex Fiscaal Recht 2 .....	765
Copeland - Financial Theory and Corporate Policy .....	1491
Darnell - Molecular Cell Biology .....	1695
Donckels - Groei in je eigen zaak .....	526
Eppen - Introductory Management Science .....	1462
Ethier - Modern International Economics .....	1120
Fauconnier - Mens en media .....	531
Foster - Financial Statement Analysis .....	1566
Geens & Ballon - Handels- en vennootschapsrecht .....	810
Gijssels - Wat is rechtstheorie .....	441
Gordon - Macroeconomics .....	1279
Gorle - Rechtsvergelijking .....	702
Grabbe - International Financial Markets .....	1530
Hellriegel - Organizational Behavior .....	1037
Horngren - Cost Accounting .....	1504
Horngren - Introduction to Financial Accounting .....	1417
Horngren - Introduction to Management Accounting .....	1417
Huysse - De verzuiling voorbij .....	315

## Standaard Boekhandel verleidt

Nu het tweede semester terug serieus begonnen is, stelt Standaard Boekhandel je een tweede reeks aanbevolen literatuur voor, aan ontroerend lage prijzen. In oktober heeft zo iets al tot een ongekende stormloop geleid, en ook deze keer staat er zeker iets voor jou in onze lijst.

Aarzel niet. In de Naamsestraat 57 kan je op vier verdiepingen terecht bij de genreverantwoordelijken, specialisten in hun vak, die je zullen helpen bij je zoektocht.

En omdat het deze week Valentijn is - zeg niet dat je er niet aan gedacht had - krijgt elke klant van ons nog een hartverwarmende Valentijn-wenskaart kado. Het begin van een lange romance. ♥



Incropera - Fundamentals of Heat and Mass Transfer .....	1044
Inleiding tot de economie .....	750
Kotler - Marketing Management .....	1566
Levy & Sarnat - Capital Investment and Financial Decision .....	1380
Madura - International Financial Management .....	1102
Matthews - Biochemistry .....	1463
Moscove - Cost Accounting .....	1212
Olivier - Leren programmeren in Pascal en Turbo Pascal .....	1175
Philips - Economics of Price Discrimination .....	844
Pike - Investment Decisions and Financial Strategy .....	1095
Salamon - Industrial Relations .....	1156
Serway - Physics for Scientists and Engineers 3rd ed .....	1097
Sesam atlas van de anatomie vol 1 .....	621
Sesam atlas van de anatomie vol 2 .....	621
Sesam atlas van de anatomie vol 3 .....	621
Sesam atlas van de fysiologie .....	621
Stephens - Geschiedenis van het nieuws .....	895
Stryer - Biochemistry .....	1629
Taha - Operations Research .....	1141
Van Gerven - Beleid van de rechter .....	441
Van de Meerse - Van Jalta tot Malta .....	715
Van den Bulcke - Data base systemen voor de praktijk .....	1350
Vollmann - Manufacturing Planning and Control Systems .....	1380
Wallace - Econometrics .....	1764
Watson - Molecular Biology of the Gene (2 vol set) .....	2142

De aktie loopt tot einde februari.  
Dus haast je.

## Aktie!

Het Interfakultair Songfestival meemaken, en er nog een kadootje aan overhouden ook? Dat kan als je nadien je toegangsticket meebrengt naar Standaard Boekhandel. Bij aankoop van minimum 500 frank krijg je er een van volgende boeken voor in ruil:

- Jeroen Brouwers: Sire, er zijn geen Belgen
- De verbeelding aan de macht, een terugblik op de jaren '60



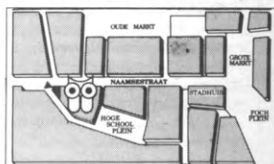
## STUDENTENKOPERSKAART

EEN INITIATIEF VAN  
STANDAARD BOEKHANDEL, GERICHT  
NAAR DE STUDENT TOE!

**11 aankopen = -10%**

Gedurende 18 maanden kan u uw aankopen bij Standaard Boekhandel op een studentenkoperskaart laten noteren. Na 11 aankopen krijgt u van ons een boekenbon ter waarde van 10% van het gecumuleerde bedrag.

Standaard Boekhandel  
Naamsestraat 57  
3000 Leuven  
016-23 98 21



## Seks en voorlichting

## Toch geen zelfstudiepakket

Op dinsdag 12 februari organiseert de Pedagogische Kring een debat met als titel 'Jongeren en seksualiteit in de jaren '90'. De bedoeling is een stand van zaken te geven van hoe de hedendaagse jongere zijn seksualiteit beleeft. Het debat handelt natuurlijk ook over de pedagogische aanpak van de seksualiteitsbeleving, het voorlichtingsaspect. De laatste dertig jaar vond er een seksuele revolutie plaats, maar de voorlichting is nauwelijks meegeëvolueerd. Eind vorig jaar heeft minister Coens echter aangekondigd dat het onderwijs een inhaalbeweging zal inzetten.

Het seksueel gedrag van jongeren heeft vanaf de woelige jaren zestig een aantal diepgaande wijzigingen ondergaan. De tijd dat een meerderheid wachtte tot na het huwelijk om voor de eerste keer tot de daad over te gaan is misschien al wel twintig jaar voorbij. Het aantal actieven zou daarenboven nog groter kunnen zijn. Zo wordt de thuiswonende jongere meestal niet de kans geboden een seksuele relatie uit te bouwen en is er in een aantal koten en peedas uitdrukkelijk controle op het bezoek van 'het andere geslacht'.

Helemaal anders is het gesteld met studenten die op een gewoon kot zitten. De mogelijkheden die Leuven - of elke andere studentenstad - biedt, zijn natuurlijk uniek. Van zijn achttiende tot, pakweg, zijn tweëntwintigste woot de student alleen, meestal zonder noemenswaardige controle van zijn ouders. De student die terecht komt in een gemeenschap van leeftijdsgenoten, met uitgebreide mogelijkheden voor sociaal contact, wordt door niets belet om een relatie ook seksueel uit te bouwen. Volgens een onderzoek uitgevoerd in 1984 had meer dan 64% van de Leuvense laatstejaars ervaring met volledige geslachtsgemeenschap (Bron: *Nadenken over Gezondheidszorg*, Medisch Centrum voor Studenten, 1984).

## Hypokrisie

Deze evolutie is in zekere zin alleen maar mogelijk doordat de ouders zoon of dochter maar laten betijen in Leuven. Dat betekent echter niet dat ze ook zonder meer akkoord gaan met de seksuele moraal van hun kinderen of dat ze daar open gesprekken over wensen te

voeren. Veel wordt oogluikend toegelaten, maar dat wil daarom nog niet zeggen dat het taboe rond voorhuwelijkse betrekkingen ook voor hen doorbroken zou zijn. Er blijft een grote kloof tussen de reële leefwijze van jongeren en de eksplisiete of impliciete normen van ouders, opvoeders en officiële instanties.

Het seksuele aspect in relaties van ongehuwde studenten (en jongeren in het algemeen) wordt systematisch ontkend of genegeerd. Er wordt niet gepraat en nauwelijks geïnformeerd. Veel ouders zitten op een andere golfte, hanteren andere normen dan hun kinderen; opvoedende instanties evolueren te traag of helemaal niet met de jongeren mee. Ontkennen is vanouds de gemakkelijkste oplossing gebleken: dan moet je niet ingrijpen of begeleiden. De universiteit van Leuven speelt het bijvoorbeeld ook handig: officieel is het immers nog steeds verboden "dat studenten op hun kamer bezoek ontvangen van kollega's van het andere geslacht" (Tuchtreglement). Ondertussen blijft de belangrijkste activiteit van de studentendokters van diezelfde KUL het voorschrijven van antikonceptiva. In 1989-1990 maakte dat 17,6% van de raadplegingen uit, een cijfer dat alleen maar overtroffen wordt door ziekten van het ademhalingsstelsel met 17,7%. (Bron: *Drie jaar patiëntengegevens*, Medisch Centrum voor Studenten K.U.Leuven.)

## Relatieopvoeding

Het is des te opvallender dat in die context van algehele hypokrisie Daniel Coens, minister van onderwijs, vorig jaar met een grondig vernieuwende beleidsbrief naar buiten kwam. De brief *Opvoeding tot relatiebekwaamheid* van 10 juli 1990 bespreekt op een heel open manier de schrijnende toestand van de seksuele opvoeding aan de Belgische scholen. Dat is een radicale koerswijziging tegenover de vroegere houding. Zoals de brief ook aangeeft, staat de seksuele opvoeding in ons onderwijs voorlopig nog steeds op een elementair niveau. De jongere kan dan ook bijna nergens met zijn problemen terecht. Dat heeft ontgensprekelijk negatieve gevolgen. De seksuele voorlichting op Belgische scholen blijft door de band beperkt tot het aanbrengen van zuiver technische, biologische informatie over eicel, eisprong, spermatozoiden en bevruchting. Over seksualiteitsbeleving wordt nauwelijks gerept.

Van enige vorm van 'relatieopvoeding' zoals die in Nederland bestaat, is slechts in uitzonderlijke gevallen sprake. Dat gebeurt dan vooral in lessen godsdienst of niet-konfessionele zedenleer. Op het debat van de Pedagogische kring zal dan ook de vraag gesteld worden of er in het onderwijs bij ons niet meer aandacht moet besteed worden aan de emotionele en relationele aspecten van een relatie.

Natuurlijk brengt dit meteen de vraag met zich mee of dergelijke 'relatieopvoeding' eigenlijk wel zinvol mogelijk is. Er stellen zich immers een aantal problemen. In de eerste plaats zijn velen ervan overtuigd dat een relatie opbouwen iets is dat je door de praktijk leert, met vallen en opstaan: relatieopvoeding als zelfstudie. Een bijkomend probleem bij lessen in relatiebekwaamheid is dat niet elke middelbare scholier daar op hetzelfde moment klaar voor is. Misschien is individuele begeleiding te verkiezen, met daarnaast het bij beschikking stellen van aangepaste publicaties op het gepaste ogenblik.

## Aids

Over het nut en de precieze aanpak van relatieopvoeding in de echte zin van het woord kan dus nog gediscussieerd worden. Maar relatieopvoeding is niet het enige wat ontbreekt in het huidige onderwijs. Een gevolg van het beperken van de voorlichting tot het biologische aspect van het voortplanten, is namelijk dat de voorlichting over aids en antikonceptie verwaarloosd wordt. Dat is het grootste gevaar als je de zaken maar laat botsten: relatievorming mag dan voor de meesten al functioneren als zelfstudie-



pakket, het gevaar van geslachtsziekten leer je best niet uit ondervinding. Over het risico op ongewenste zwangerschap en geslachtsziekten dient de seksueel actieve jongere in ieder geval in voldoende mate en tijdig te zijn ingelicht. Het panel van 'Jongeren en seksualiteit' zal zich buigen over de vraag of de snelle verspreiding van Aids samenhangt met een slechte voorlichting op het gebied van anti-konceptiva. Het antwoord is waarschijnlijk bevengend. De feitelijke toename van seksueel overdraagbare aandoeningen en ongewenste zwangerschappen in de jongere leeftijdscategorieën was uiteindelijk ook de aanleiding van de *Beleidsbrief* van Coens.

Op het debat zal het panel naar alle waarschijnlijkheid ook enkele oplossingen suggereren die de seksuele opvoeding en de relatiebekwaamheid van de Belgische jeugd kunnen verbeteren. Wat Coens alvast voorstelt is het volgende. In de eerste plaats moeten er handelingen voor leraren komen, omdat zij het moeilijk hebben om op een adequate manier om te gaan met de relatieproblemen van hun leerlingen. Bovendien wordt in samenwerking met de BRT een sensibiliserend en informatief videoprogramma uitgewerkt. Volgens de beleidsbrief van Coens zal "de wetenschappelijke kwaliteit van het project verzekerd worden door de inschakeling van de psycholoog-seksuoloog Geeraert", lid van het panel in het debat van dinsdag. Met de inbreng van mensen die zo dicht bij de besluitvorming betrokken zijn (zie kader), kan het debat erg interessant worden.

Jan Bosteels



(foto Archief)

## PEDAGOGISCHE WEEK

Voor de derde keer organiseert de Pedagogische Kring een week met debatten rond pedagogische topics. Maandagavond handelt het debat over 'Opleiding en vorming in het bedrijf': hier wordt nagegaan welke rol pedagogen kunnen vervullen in een bedrijf. Het panel bestaat uit specialisten terzake, waaronder een aantal pedagogen en de *human resource* managers van Philips en Bekraft.

Op dinsdag leidt prof. Vandermeersch de discussie over 'Jongeren en seksualiteit in de jaren negentig'. Het panel bestaat uit vier personen die op verschillende manieren de seksualiteit bij jongeren bestuderen. Bovendien zijn het allemaal mensen die in regeringscommissies zeten of lid zijn van persiegroepen, zodat ze een belangrijke stempel op het beleid kunnen drukken. Het gaat om de etikus Burggrave, de psycholoog-seksuoloog Geeraert, de seksuoloog Piet Nijns en een gezinsmedewerker. Bovendien zijn er een aantal losse panelleden die over specifieke problemen komen meepreten. De avond wordt opgedeeld in drie rondes, telkens met een specifieke invalshoek: de verantwoordelijkheid van school, ouders en jeugdbeweging; de beleving

van seksualiteit; AIDS en antikonceptie. Over elke ronde kan het publiek achteraf zijn mening verkondigen en/of vragen stellen.

De debatavond van woensdag ziet er enigszins anders uit. Eerst is er immers een optreden van de kabaretgroep 'Klein Foutje'. Drie Nederlanders zingen over de wereld van de mentaal gehandicapte. Hun teksten zijn ludiek maar soms ook hard. De leden van de band zijn stuk voor stuk betrokken bij werking met minder validen. Na hun optreden leiden zij de discussie.

Op donderdag gaat er ter afsluiting een avond door over 'Hechtingsoorten bij adoptiekinderen'. De vier panelleden hebben het over de problemen die adoptiekinderen en hun nieuwe ouders ondervinden. Adoptiekinderen hebben immers dikwijls moeite om zich aan andere ouders te hechten. Een van de deelnemers aan het debat is mevrouw Gravelst, zelf 'moeder' van een adoptiekind, waar ze het boek *Justo* over schreef.

Alle debatten vinden plaats in het Aud. Sencie, telkens om 20.00 u. De toegang per avond bedraagt 40 fr. Het optreden van 'Klein Foutje' heeft plaats in de Grote Aula, de toegang aldaar bedraagt 150 fr. (JB)

## MOULES ROUGES - ISTANBOEL

Vorige donderdag was een ware hoogdag voor de Leuvense sportliefhebber. Op het programma stond immers de eerste interlandwedstrijd van Veto's minivoetbalteam 'Les Moules Rouges'. Tegenstander was het gerenommeerde Istanboel. Onnodig de verdiensten van het grote Istanboel hier te schetsen, een vereniging met een naam als een klok, een rijke traditie en een gevuld palmares.

Daar kunnen 'Les Moules' voorlopig - internationaal - niet veel tegenover stellen. In Leuven heeft de Veto-ploeg zich wel uitdrukkelijk als titelkandidaat geprofileerd. De ietwat stroeve seizoensstart werd ruimschoots goedge gemaakt door het spektakelrijke voetbal dat 'Les Moules' sindsdien ten beste gaven. Sinds Sociale Raad een paar weken geleden door het vlotte, snelle en technisch sterke combinatievoetbal van de Veto-boys in de vernieling werd gespeeld, twijfelt er eigenlijk niemand nog aan de hegemonie van de vernieuwde Moules. Met een verstandig transferbeleid en, vooral, de uitbouw van een solide basis door een gezonde jeugdopleiding, heeft de Veto-ploeg inderdaad haar vroegere plaats aan de top van het Leuvense minivoetbal weer ingenomen.

Die plaats bezette Veto inderdaad ook al in een ver en glorierijk verleden. De alleroudste hangenblijvers in de studentenwereld herinneren zich zeker nog het legendarische team, dat sindsdien de halve BRT-sportredactie is gaan uitmaken. Niet zonder enige nostalgie denken zij terug aan keeper Mark 'De Tijger' Heeren, het speldoorzicht van Geert 'The Belly of an Architect' Coenen, de raids van Lode Desmet (neeje van Filip) of het Torrinstinkt van Sterke Jan Huyse.

Nu lijkt het erop dat die gouden tijden voor de trouwe Veto-supporters weer aangebroken zijn. De vernieuwde

ploeg kan de vergelijking met de oude glorieën zeker op voetbaltechnisch gebied doorstaan. Vraag was vooral of dit jonge geheel voldoende routine in de rangen had om deze eerste internationale ontmoeting zonder kleerscheuren door te komen. De jonge leuveners brengen immers doorgaans entoesiast offensief voetbal, dat weliswaar gestoord is op discipline in de verdediging, maar waarbij ook de flankverdedigers regelmatig gevaarlijk kunnen komen opdrukken in de aanvalsmis en de centrale verdedigers om beurten mee naar voren schuiven. In de eigen competitie had men echter nog niet de gelegenheid om uit te testen hoe die verdediging zo reageren onder druk.

Om de mentale druk niet te zwaar te laten wegen en de jongens te beschermen tegen al te opdringerige persluis, werd dan ook besloten in afzondering te gaan van dinsdag tot vlak voor de wedstrijd. Op het programma stond onder andere het bijwonen van de competitiewedstrijd tussen Kringraad en Sociale Raad. Een goede keuze: het was een ontspannen, goedlachs en van zelfvertrouwen blinkend gezelschap dat na deze uitstap naar de eigen 'Match van de Waarheid' toeleefde.

De avond van de wedstrijd zelf straalde die typische sfeer uit van de Grote Dagen. Veel volk troosteerde het winteroffensief en zorgde voor een uitbundige sfeer. De hot-dog kraampjes en soevenierwinkeljes deden gouden zaken. Er werden geen noemenswaardige rellen geslagen. Het kwam intederdeel tot een verbroedering tussen de supporterscharen. Aluren voor de wedstrijd werden de koorzangen dan ook aangeheven, en die zouden ook bij het begin van de tweede speelfeet, toen het spel soms gelijkopgaand was, bijwijken nog weerklinken. Kortom, het werd een avond die niemand snel zal vergeten. (SW)



Enquête in het Medisch Centrum

# De aantrekkingskracht van vrouwelijke dokters

Sinds een paar jaar kent het Medisch Centrum voor Studenten (MCS) in het Van Dalekollege een daling van het aantal raadplegingen. Om een verklaring te vinden voor deze terugloop zetten de studentendokters in maart en april 1990 een enquête op. Twee groepen mensen werden ondervraagd: wie voor een raadpleging kwam, kreeg ter plaatse een vragenlijst onder de heus geduwd, *gewone* studenten vonden een enquêteformulier in hun brievenbus. Hoewel de antwoorden al een tijd verwerkt zijn, kwamen de resultaten tot nog toe niet ter sprake op de Raad voor Studentenvoorzieningen. Een ziekelijk trekje aldaar? Veto vond ze alleszins interessant genoeg om naar buiten te brengen. Even diep in- en uitademden.

De trend van het dalend aantal raadplegingen op het Medisch Centrum werd ingezet vanaf het academiejaar 1981-82. Nochtans is er sinds dat jaar een voortdurende toename van het aantal studenten aan de KU Leuven. In het 1981-82 waren 21.600 studenten samen goed voor 11.082 raadplegingen. In 1989-90 waren er nog slechts 8.745 consultaties, terwijl het studentenaantal opgelopen was tot 23.357. Natuurlijk werd er druk gezocht naar oorzaken voor de daling. Een voor de hand liggende reden is het toegenomen aantal huisartsen in Leuven. De studentendokters zelf relativiseren deze faktor echter. Volgens hen is het waarschijnlijker dat de daling te wijten is aan het feit dat te weinig studenten het MCS kennen en dat de dienstverlening een aantal mankementen vertoont.

Om die hypothese te staven verrichtten de dokters vorig jaar een onderzoek. In april-maart '90 vulden 400 studenten na hun raadpleging een vragenlijst in. Tegelijkertijd werden 615 toevallig geselecteerde studenten aangeschreven, om een vergelijking mogelijk te maken. Hiervan stuurde 62% (386 studenten) de vooraf gefrankeerde omslag terug.

## Samenwonen

Een eerste krachtlijn in de resultaten is het feit dat vooral vrouwelijke studenten naar de studentendokter komen: zowat 68% van de Medisch Centrum-gangers bestaat uit meisjes. Dat is zeker geen spektakulaire ontdekking van het MCS, want het is bekend dat vrouwen over het algemeen vaker een dokter raadplegen dan mannen. De verklaring hiervoor zijn de raadplegingen voor anticonceptie (17% in het MCS in 1989-90) en voor zwangerschappen en bevallingen (1,2%). Bij een vergelijking tussen de fakulteitsgroepen blijkt dat de groep van de biomedische wetenschappen duidelijk ondervetegenwoordigd is in het MCS: 11% van de 400 ondervraagden komt uit deze groep. De oververtegenwoordiging van de humane wetenschappen (51%) is volgens de dokters te wijten aan het feit dat deze groep meer een arts raadpleegt. Ze zou niet toe te schrijven zijn aan de aantrekkingskracht van het Medisch Centrum zelf.

De gemiddelde leeftijd van het patiëntenbestand van het MCS bedraagt 21,7 jaar. Bij de doorsnee studentpopulatie is dit 21,5 jaar. Geen spektakulaire verschillen dus op dit punt. In de ondervraagde patiëntengroep zijn wel opvallend meer samenwonenden (7% tegenover 2,6% bij de studentengroep). Waarschijnlijk heeft dit te maken met de frekwenter consultaties rond anticonceptie in deze bevolkingsgroep.

Ook wat de sociale herkomst van de patiënten van het MCS betreft, zijn er opmerkelijke verschillen. Het opleidingsniveau van de vader ligt duidelijk lager bij de patiënten dan in de studentengroep. 13% van de vaders van de patiënten heeft enkel het lager onderwijs volledig beëindigd, tegenover 7% bij de ondervraagde studenten. Het is een algemeen gegeven dat studenten uit lagere sociale klassen eerder naar de huisarts gaan, terwijl studenten met een hogere sociale herkomst zich sneller tot de tweede-lijnsgezondheidszorg richten en dus direct naar een specialist gaan. De studentendokters stellen dat uit deze gegevens eventueel conclusies getrok-

ken moeten worden wat de erelonen van de studentendokters betreft. Sinds de besparingen van 1986 moet men in het MCS nu ook de volle pot betalen voor een consultatie, wat betekent dat een deel niet teruggestort wordt door het ziekenfonds. De dokters pleiten voor een terugkeer naar de vroegere toestand, waarbij het bedrag integraal werd terugbetaald. Dit verandert trouwens niks aan de lonen van de dokters in kwestie: ze worden niet betaald per consultatie.

## Griepje

De patiëntengroep van het Medisch Centrum wordt gekenmerkt door zijn honkvaastheid in Leuven. Zij blijven meer dan de ondervraagde studentengroep in Leuven tijdens de weekends, de blok en de vakanties op hun kot. Vandaar dat het aangewezen lijkt om de dienstverlening op deze momenten te handhaven. De plaats waar men woont in Leuven blijkt geen invloed te hebben op het raadplegen van een studentenaar. Ook het dagelijks passeren door de Naamsestraat heeft weinig invloed op het vinden van de weg naar het MCS. De bekendheid van het Medisch Centrum is een belangrijk probleem. Van de 386 studenten die per post bevestigd werden, kent 25% het MCS niet. Bij kandidaatstudenten ligt dit aantal nog hoger (36%). De bekendmaking van het Medisch Centrum gebeurt vooral via mondelinge reclame en via de academische

agenda en brochures. Aan de promotie van het Centrum moet volgens de studentendokters dan ook permanent gewerkt worden, met het oog op een grotere *turn-over* van de studenten.

## Overschotten

Op de vraag waarom men naar het Medisch Centrum voor Studenten komt, scoort de diskrete wijze waarop men de artsen hier kan raadplegen erg hoog. Een vierde van de vrouwelijke patiënten ervaart het feit dat men de studentendokter kan raadplegen zonder dat de ouders of de huisarts hiervan weten als belangrijk. Ook hun vertrouwelijkheid met de studentenproblematiek wordt door 38% van de patiëntpopulatie als belangrijk gezien. Zowel de patiëntengroep als de studenten consulteren voor bepaalde problemen liever een vrouwelijke arts. Dat is op dit ogenblik op het Medisch Centrum een probleem. Er is wel een wisseling van artsen, in het kader van de burgerdienst, maar daar zijn uiteraard ook geen vrouwen bij. De meerderheid van de raadplegende studenten houdt er bovendien aan dezelfde arts te kunnen raadplegen voor hun aandoeningen. Dit speelt om begrijpelijke redenen meer voor bijvoorbeeld eksamenproblemen, vragen in verband met anticonceptie, seksuele en psychische problemen dan voor een banale griep of een kwetsuur.

## Ziektenfonds

Een ander probleem waar het MCS mee kampt zijn de wachttijden. Ook wanneer ze een afspraak gemaakt hebben, duurt het wachten voor een grote groep studenten te lang. Tot vorig jaar kon men trouwens enkel na afspraak een dokter consulteren. Vanaf dit jaar is er een beperkt aantal vrije consultaties mogelijk, wat trouwens algemeen als positief ervaren wordt. Het laatste item in de enquête was de terugbetaling van de dokterrekening.

Een raadpleging kost op dit ogenblik 453 frank, waarvan 316 frank terugbetaald wordt door het ziekenfonds. Tot 20% van de ondervraagden stapt zelf naar het ziekenfonds toe om rechtstreeks terugbetaald te worden. Vooral vrouwelijke studenten gebruiken deze manier van terugbetaling, vaak voor een raadpleging in verband met anticonceptie. 34% van de mannelijke studenten geeft het ziekenbrieftje wel thuis af, maar verzijst er een verhaal bij. Voor de meesjessudenten ligt dit aantal nog hoger. Een groot aantal studenten gooit zijn briefje gewoon weg. Van de 1876

raadplegingen voor anticonceptie in 1989-90 werd 16% in de vuilbak gegooid. Dit betekent een geschenk aan de mutualiteiten van zomaar even 107.003 frank. Een niet onbeduidend bedrag. Slechts 42% van de studenten geeft zijn briefje thuis af met vermelding van de ware reden. Vanuit de studentendokters moet dus meer gewezen worden op de mogelijkheid om ziekenbrieftjes zelf te innen bij het ziekenfonds. Een kwestie van het geld te halen waar het zit.

Ria Vandermaesen

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

**Horizontaal** - 1 Vaderlandslievende mensen 2 Oorlogstuig dat in de woestijn niet kan worden ingezet 3 Vloeibaar deel van het bloed - Drager van erfelijk materiaal 4 Op rust stellen van hoogerleraren 5 Deel van de cirkoreiplant - Gewicht - Vrouw die in een koe werd veranderd 6 Gemeente in de buurt van Diksmuide - Oud bovenkledingsstuk voor mannen 7 Boomvrucht - Eenheid van arbeid 8 Het keur - 69 cm. 9 Mager, flets - Hoornachtige verdrinking 10 Zijn plicht als goed patriot vervullen.

**Vertikaal** - 1 Stafchef van het VS-leger - Lichaamsdeel van een insect 2 Zeeplant met fraaie kleuren - Voedsel 3 Dialektspreek die de eind-t weglaat - Geheid 4 Frans eiland - Dierlijk produkt dat in deze koude tijden van pas komt 5 Prikkelingen 6 Angelsaksisch gewicht - Jongensnaam - Tepel 7 Kontrast 8 Niet tegen brute kracht bestand - Geboorteplaats van Abraham - Tegenover 9 Voortkomende uit een zelfde eicel 10 Nummer - Omroep - Vervoermiddel.

♥ Poempatientje wenst haar snoezelpimpapoentje nog vele uurtjes kroelplezier en voelt haar pootjes jeuken om met hem verder rond te trekken in de eeuwige grasvelden. ♥ Poezewoefke, nog meer 'neusjewijf op onze derde Valentijn. Flabberdapke (alias flapdrol). ♥ Ja sez, ogel keptje, de blauwe lucht, ik hou van jou! De rest? Onnozelheid. Je lieverikske. ♥ Petra. Een kissy kiss voor schatteke. Alluvioje! Voor altijd de uwe. XXX. Guido. ♥ Greet, word jij mijn blonde prinses? Ik zie je graag. Ronny, de zwarte ridder. ♥ Saddamu 'aleykum, ya gazeltje. Dikke pakkerd, ook van Hamsa. Donderdag pizza? (geen halsketting, nog steeds niet). ♥ Een heerlijke knuffel aan mijn allerliefste vriendin Chanda, die in Antwerpen studeert (en daarom zal ik dit vodie papier naar haar opsturen). - Bram. ♥ Annie is de Quatsteniet! Knuffels van die jongen uit het hoge Noorden. ♥ Sonja, Valentijn, sneeuw, bergen, maan, Zell... Christophe. P.S. Je t'aime. ♥ Diksmuides Zeeroverlij: twee en twee is nog altijd vier. Al hijs ik m'n vlag

of enter je me eerst: ik hou van jou. Een kus, Crimi. ♥ Kroelbol, al zat je in Saddam's harem, ik zou je nog begeren. Snoezelaar. ♥ N-tje, vergeet nooit dat ik leef bij de gratie van de Oxford Spider en de Mont Collon, een zwaar diner en ondraaglijke lichtheid. Zouwtse regen, onzin, de eenzame fietser, de kleine prins,... je lood en je hok na al die dagen. ♥ Dag fijn klein

C., je bent de mooiste drummer die ik ken. Wim. ♥ A., time's gone by and all the things we did / are now so much water / under another bridge. Jan. ♥ Smeerkaas, die keer in de Ambi was ik mezelf niet. Zwiñ. ♥ Ellen, deze bon is goed voor een sublieme massage. ♥ Lieve, misschien is Metallica toch maar mijn tweede liefde. S. ♥ Lieve Paters Redemptoristen; jullie zijn nogal

ook heel graag. Sportcentrum by Jacky. ♥ Oh Karolien, oh Karolien, ik blijf je altijd graag zien. Je Jo. ♥ Aan het Acco-cassettenverkoopstertje, je bent heel erg lief. ♥ Lieve Jezus, jij blijft de enige echte man. Een rade-loos UP'ertje. ♥ Hadewijch, je ogen zijn als sterren, je stem als een hifi-toren, maar laat einde-



VALENTIJN

♥ 'n Zoenkje. ♥ Arnaud, je n'oublierai jamais ce temps à Poitiers. Je t'aime; tu es vraiment infernal! Véronique. ♥ Marc, het gaat oneindig fijn vooruit. Geen stop! Jos. ♥ Liefste krapuleke, verandering van kleur brengt vreugde in 't leven. Toch volgende week liever 'n gewoon hahababrrrr. Je sex-maniakskke. ♥ Willy houdt van Jos, eender welke kleur. Als hij maar hahabrrrr zegt. De Grote Mond. ♥ Katia, je bent chocola die smelt op mijn tong. ♥ Jo en Germaine, moge Valentijn voor jullie ook fijn zijn. De Patakub. ♥ Jelle, we blijven je graag zien. Sportcentrum by Jacky. ♥ Pimpelklutske, laat mij je genotsslavijn zijn. Prutske. ♥ Liefste K. met je karbonkelogen en je zalige stem, ik ben het die van je houdt. J. ♥ Ik mis haar. Piet S. ♥ Ben

tisten. Kom eens langs voor een koffie of meer. Het meisjeskot van de Brabantconnaart. ♥ Elke, wat is de grens van de liefdesbeleving? Een tweede lissertje. ♥ To bie or not to bie. Bie, Bie, Bie! ♥ K., why do you always run away? ♥ Liefste knuffelje, mag het ook eens iets meer zijn? ♥ Liefste gitaar, je hebt maar een snaar, maar we horen voor altijd bij elkaar. Je Jan. ♥ Querida azafata, vo te quiero mucho. Un admirador. ♥ Stooftje, wij zien je

lijk zien die oren. ♥ Agna, de laatste dans, die moet je mij nog schenken. ♥ Ilse, er zijn plaatsen waar de koffie nog lekkerder is dan in het Stuc (en het gezelschap beter). ♥ Liesbeth, thy beauty is to me / Like those Nicean banks of yore / that gently o'er a perfumed sea / the weary, way-worn wanderer bore / to his native shore. ♥ Ik zie u graag. Woef!

# ZOEKERTJES

- Alle scoutstudenten te Leuven worden verwacht op maandag 25/2. Ledenopleiding 19.30 u. voor een spetterend scoutsgebeuren. En waarom niet? Daarom is geen antwoord.
- Wist u al dat Mechelen in Limburg lag? Gelukkig dat lichtgeen nog altijd in West-Vlaanderen te vinden is. Het Mechelse Verdedigingsfront in de kliniek met de Westvlaamse stoottroepen.
- Gevalen vrouwen blijven welkom voor neus op de grond bij schoonmaakbeurt. C&E-Restaurant.
- Awel Sibra en tortje: geef mij maar de enige echte vrouw, die wil geloven dat ze niet de enige echte is! Smakke Stelke.
- Verloren maandagavond 4/2: dikke bordeaux witte trui (in donkergroene zak met logo 'Gap') in auditorium 02.17 van de Van Evenstraat. De ongetwijfeld eerlijke vinder wordt vriendelijk verzocht hem terug te bezorgen bij Werner, Waaversbaan 77, bovenste bij (na) Naamsoploop.
- Verloren op 29 of 30 jan: 2 gouden armbanden waarvan 1 met naam (Martine) en geboortedatum (31/7/69). Beloning, Ravenstraat 24, bellen bij Nicolaas.
- Knap gedaan hoor, BB, maar mij verras je daar niet mee. Dame D8-D6! Bok.
- Jongen groot meisje dat hem alles over huidige leerde in de Ekonomika-bibliotheek.
- Ik zoek een niet gemubileerd appartementje of huis dat vrij is vanaf juni/juli in Leuven of directe omgeving. Huurprijs maxima. 15.000 fr/maand, alles inbegrepen. ☎ 014/58.89.88.
- Te huur: ruime studio 1 a 2 pers. 2 pl./douche/wc/terras/keuken. Te bez. Ma-Do 19-20.00 u.
- BB vindt KGB een egotripper (1-1).
- Pieter Couterreelichting vzw. hok & lesbieneentrum, Vaartstraat 16, 3000 Leuven. Op di 12/2: Reuze karnavalfuif. Toegang gratis.
- Ode aan alle rechtsstudenten tweede kan (oeleningen van boekhouden)! Ze maken ons kapot, mijnheer! Ze zijn toch zo bizar, mijnheer! Ze komen zelden klaar, mijnheer!
- Heleen, je hebt geen sukkes geboekt. Hou er nu maar mee op. Dit geldt ook voor Vick, Sabine en Jan. Pas op, of ik word verstoord.

- Onthaal Pieter Couterreelichting: ma 18-20.00 u., za. 15-18.00 u. of ☎ 016/23.63.27. Club in de week 21-02.00 u., op dinsdag fuif vanaf 21.00 u. Jongenkafetia wo. 19-24 u.
- He Frans, overwerk je niet.
- Alle tikwerk, kopiëren, inbinden. Afrudruk op laserprinter. Euprint, Herfingstraat 110, ☎ 29.97.49.
- Als licentiaatsstudent L&W zoek ik, tegen een mooie vergoeding, de volgende cursus: F. Delmartino, 'Overheidsbeleid t.a.v. volwassensvorming, jeugdwerk en vrije tijd', vorig semester. Wim Ver Elst, Mortelstraat 26, 3150 Tildonk (Haacht), ☎ 016/60.16.35.
- Alex, ben je echt zo naïef, of doe je maar alsof?
- Ja, K.D. uit H.: '72 is niet alleen een goed wijjaar'.
- Middelieuwse kabbalist Abulafia, verwerkt allerhande oepreschriften tot juweeljes hedendaagse drukken. Tiensestr. 177, ☎ 29.22.77. (van 10 tot 12.00 u. en van 13.30 tot 17.00 u.)
- Ogen die spreken vertellen daarom niet altijd de waarheid.
- Aids-lijn (Pieter Couterreelichting): elke werkdag ts. 20-21.00 u. ☎ 016/23.63.27.
- Schuchtere jongen uit Antwerpen die studeert in Leuven, moet dringend naar Oostende komen om z'n exkamen lichaamsbestudering te maken. Nachi.
- Typen van de thesissen, verslagen, briefwisseling, enz. Vertalingen, inbinden, laserprinten. Kris Roselle, Naamsesweg 130, 3001 Heverlee. ☎ 20.70.77.
- Ward: lust je echt geen mosselen?
- Ziggy, denk nog eens aan ons! Je wanhopige kursussen.
- Ziggy, dit is geen zoekertje om met uw niet-gemaakte doupeuntjes te lachen, maar wel om de supersensische snelheid van Flup te benadrukken. Kobbe.
- Mark: vijf minuten per week is echt weinig. Heb je het zo druk?
- Geobsedeerde lintworm uit Oostende geeft iedereen hete kusjes! Maakie.
- Da geeft mij gewoon ne kick hier in dat krantje staan.
- Sleutelbos (Kipling) gevonden in Vlamingenstraat, ter hoogte van Sedes. Afhalen bij Veto, in s Meiersstraat 5.
- Aan ilse uit de F. Linstraat 80. Studeer flink, dan loope je me volgend jaar nog wel eens tegen het lijf. De anonieme lieve jongen.

# JO MEUWISSEN

Alle verhuur video-, klank- en lichtinstallaties voor fuiven en TD's  
BARCOVISION: 5000 fr.  
tel. 016/201.301

- Voor al uw typwerk en lesissen, snel en verzorgd, bel naar ☎ 02/760.94.05. Proefdruk mogelijk. Ik haal en breng uw werk terug. Tabellen geen probleem.
- Aan de caped crusader: gebruik duracell. Je konijn gaat nog langer mee. xx.
- Uw seminariewerkjes en uw papers laat u best op laserprinter printen. Bij Aflasset kan dat al voor 10 frank per blad. s Meiersstraat 5, eerste verdiep.
- Wij (5 psychologiestudenten) zoeken 30 proefpersonen uit eerste kan (15 m/15v) om deel te nemen aan een heel interessant experiment (geen psych. stud. aud.). Wij zitten in grote nood. Aan Peeters, Vanderkelenstraat 33, Rika Peeters, Geldenaakseweg 120.
- Derrick, if you know what it's like to dream a dream, ontmoet me dan op dinsdagavond 12/2 om 19.30 u. aan de flamingovogel in het park (aan de Tiensestraat, Vlamingenstraat, Beriotstraat). Ik draag een lange donkerblauwe jas en zal de eendjes voeren. Een nog steeds heel erg eenzaam meisje.
- Als het stadspark om 19.00 u. dicht is, zou dat nog wel een tijdje kunnen duren.
- Jo, Anne en Veerle, en nog vele dinsdags ook. Met de groeten van Delbecq.
- Anabelleke, net zoals het academisch jaar, nadert dit schaaekwedstrijde een ontkennde faze: paard D4-C6. (Het is lente! Ze besprengen elkaar). BB.
- Verloren: zwart boekentasje met belangrijke documenten. Herkenbaar aan sticker 'VRGeel-me-niet-je'. Gelieve zo snel mogelijk terug te bezorgen. Vinder wordt overvloedig beloon. Dank. Bert Schools, Tiensestraat 53 (VRG).
- Jan, had nu nog een week gewacht, dan had je Frederik niet in verleiding gebracht.

- Typen van alle teksten & vertalingen Ned.-Engels-Spaans. ☎ 23.54.76.
- Paardenreuk heeft zijn in gratis ritje. Nancy.
- [P]nter], ik wil jou en de nog veel attentere studentemassa er op attent maken dat het zomervuif uur vooruit, i.p.v. achteruit draaien is. Aan [P]nter]: Bis. BB.
- Sportcentrum by Jacky geeft alle vrouwen een gratis beurt op Sint-Valentin.
- Jazz-Jazz-Jazz. Wo 13/2 om 21.30 u. Ecume des jours in Louvain-la-Neuve. Nasa-Na (met super-bassist Michel Hatzegeorgiou). Afpraak 19.00 u. ballon Hooverplein.
- Help! Mijn gerbil (woestijnmuizen) weigeren al 1.5 jaar zich voort te planten. Ik vermoed dat ze van hetzelfde geslacht zijn. Wie ruilt er een of bezorgt me een derde? Bezorgen bij Tuur, De Lignestraat 19, Heverlee. Tel. 20.00.75 graag.
- ST. + NA. Je had toch stuk geluk zater. Atois.
- Wie heeft op di. 5/2 een zwarte retrobril gevonden in de P.D.S. na de les H&V recht? Gelieve hem terug te bezorgen bij Luc Klinckaert op Camillo Torres, Brusselsestr 165 kamer E108. Beloning gegarandeerd.
- A., de mijne zit niet dubbel. Voorlopig toch niet. Hoe was Londen?
- Sandra, het is jouw beurt om af te wassen N.N.N.

# KAFEETEORIEEN

EIGENLYK BEN IK TOCH MAAR EEN DOMME, LUIE ZUIFLAP!

VROEGEK, TOEN IK STUDENT WAS, TOEN WAS IK TENMINSTE AKTIEF!

TOEN HEB IK OOK NOG WAT BYGELEERD!

NDU, JA...

TOEN HEB IK LEREN ZUIFEN!

**Tikkantoor Devano**  
016/23.98.70

**Tekstverwerking Laserprinting ★ Lay-out Dactylografie**

Boeken, tijdschriften, cursussen, thesissen,...

**Professionele aanpak Jarenlange ervaring**

T. & K. Van Nooten-Dehaes  
Wilselsesteenweg 54  
3020 Herent

# Agenda AD VALVAS

DOOR ANN VANDERMAESEN

## MAANDAG

- 20.00 u. **DEBAT** over 'Opleiding en vorming in het bedrijf', in het kader van de pedagogische week, in Aud. Sencie, Ravenstr., toeg. 40, org. Pedagogische Kring.
- 21.00 u. **FILM** Les Enfants, een film van Marguerite Duras (1985) in het teken van de passie en de pedagogiek, in 1 Stuc, toeg. 100/130.

## DINSDAG

- 09.00 u. **INFO** Tijdens de industriedag kunnen de laatstejaarsstudenten (Informatici, Wiskundigen, Geologen...) contacten leggen met mensen uit het bedrijfsleven, in Paridaens-inst., Pater Damiaanplein 9, org. studenten Wetenschappen.
- 17.00 u. **LEZING** Plantages in Amerika. De Europese expansie en het kapitalisme, door dr. Piet Emmer van de Rijksuniversiteit Leiden, in MSI 02.28, org. Afdeling Nieuwe Tijd van de KU Leuven.
- 20.00 u. **DEBAT** over 'Jongeren en Seksualiteit in de Jaren '90', met o.a. Prof. Nijx (seksuoloog) en Prof. Vandermersch (seksuoloog en etikus), in het kader van de Pedagogische Week, in Aud. Sencie, Ravenstr., toeg. 40.
- 20.00 u. **VOORDRACHT** over de piramiden van Egypte, door P. Van Lindt, in MSI, toeg. 90/120/170, org. Egyptologische Vlaanderen.
- 20.30 u. **FILM** The Runner, een film van Amir Naderi (1985) over de weesjongen Amiro die zich in leven houdt met klussen, in 1 Stuc, toeg. 100/130.
- 22.00 u. **GEBEDSDIENST** van Taizé, in de kapel van de Jan Stasstr. 2.
- 22.00 u. **FILM** Bicyclean (de fietser), een film van Mohsen Makhlouf (1989) over een vluchteling die de weddenschap aangaat een week lang non-stop te fietsen om de operatie van zijn vrouw te kunnen bekostigen, in 1 Stuc, toeg. 100/130.

## WOENSDAG

- 13.00 u. **KONCERT** Guido De Neve (viool) en Christel Kessels (piano) brengen twee sonates voor viool en piano van de hedendaagse componisten Hans Vermeulen en Erich Maria Korngold, in de Gotische Zaal van het Stadhuis, toeg. gratis, org. Cultuurkommissie.
- 14.00 u. **FILM** 25 jaar Vlaamse Film: Blueberry Hill, van Robbe de Hert, in Boekhandelstr. 9.
- 19.30 u. **VIDEO** 'Wat een historie!' is de bijdrage van Les Ballets C De La B aan de reeks programma's rond hedendaagse Belgische dans die de BRT uitzendt onder de titel 'De dans ontsprongen', in 1 Stuc (2de verd), toeg. gratis.
- 20.00 u. **FILM** USA in de jaren 50: To catch a Thief, een film van Alfred Hitchcock (USA, 1955), van woensdag t/m dinsdag 19/2, telkens 20.00u, in 1 Studiekie, toeg. 100/125, org. DAF.
- 20.00 u. **FILM** 25 jaar Vlaamse Film: Blueberry Hill, van Robbe de Hert, in Boekhandelstr. 9.
- 20.00 u. **TEATER** Kabarettroep Klein Foutje spelen en zingen over de wereld van de mentaal gehandicapten in het kader van de pedagogische week, in Grote Aula, Hogeschoolplein, toeg. 120/150, org. Pedagogische Kring.
- 20.00 u. **TEATER** 'The Best Of De Nieuwe Snaar', in de Stadsschouwburg, org. CC Leuven.
- 20.15 u. **LEZING** Filosofische conferentie over 'Levialthan: de staat als monster', door Prof. J. Broekman, in H1.W. Kard. Mercierplein 2, toeg. gratis, org. Hoger Instituut voor Wijsbegeerte.
- 20.30 u. **DANS** 'Mussen', door Les Ballets C De La B van Alain Platel, in Vlamingenstraat 83, toeg. 180/250, org. 1 Stuc.

## DONDERDAG

- 20.30 u. **FILM** Ab, Bhad, Khak, een film van Amir Naderi (1985) over als jongen die in de woestijn zoekt naar zijn vermiste ouders, in 1 Stuc, toeg. 100/130.
- 20.30 u. **SCHRIJFAVOND** van Amnesty International, in Brusselsestr. 226.
- 23.00 u. **FILM** Bashu, een film van Gharibeh Kuchak (1986) waarin het zelfbeschikkingsrecht van de vrouw en dat van het individu tegenover de kollektiviteit centraal staan, in 1 Stuc, toeg. 100/130.
- 19.30 u. **INFO** Infolad voor kandidaat ontwikkelingswerk(st)er waarin een beeld wordt gegeven over de aard van de projecten, en meer uitleg bij het vrijwilligersstatuut... in Maria-Theresiakollege, org. Intercodev/Itcco.
- 19.30 u. **VIDEO** 'Wat een historie!' is de bijdrage van Les Ballets C De La B aan de reeks programma's rond hedendaagse Belgische dans die de BRT uitzendt onder de titel 'De dans ontsprongen', in 1 Stuc (2de verd), toeg. gratis.
- 20.00 u. **DEBAT** over 'Hechtingsstoornissen bij adoptiekinderen', in het kader van de Pedagogische Week, in Aud. Sencie, toeg. 40, org. Pedagogische Kring.
- 20.00 u. **KONCERT** Oratorium 'Israël in Egypte' (G.F. Handel) gebracht door Koor van de Vlaamse Federatie van Jonge Koren, ondersteund door Orkest Lemmensinstituut o.l.v. Johan Duijck, in Concertzaal Lemmensinst., Herestraat 53, toeg. 150/200.
- 20.00 u. **TEATER** 'The Best Of De Nieuwe Snaar', in de Stadsschouwburg, org. CC Leuven.
- 20.30 u. **DANS** 'Mussen', door Les Ballets C De La B van Alain Platel, in Vlamingenstraat 83, toeg. 180/250, org. 1 Stuc.

**25 JAAR CITE** ☐ Ma 11/2 om 22.00 u.: Optreden van de Manchester Carry Chain, een Leuvense popgroep, in het R.C. (bij Alma III). ☐ Di 12/2 om 13.00 u.: Rommelmarkt en spelletjes, in het R.C. ☐ Wo 13/2 om 21.00 u.: Kasnoavond met cocktailbar, in het R.C. ☐ Do 14/2 om 23.00 u.: Afsluitingsfuif met gratis cocktails, in het R.C.

**EOOS** ☐ Di 12/2 om 21.00 u.: Kantus, in zaal Universum. ☐ Do 14/2: Oosterse avond, in L&W fakbar.

**LBK** ☐ Di 12/2: Interfakultair songfestival.

## PEDAGOGISCHE KRING

☐ Pedagogische week: zie agenda.

## PSYCHOLOGISCHE KRING

☐ Di 12/2 om 20.00 u.: Aswoensdagfuif met optreden van 'Rose Bud', in de Shrink. ☐ Do 14/2 om 20.00 u.: Algemene vergadering vzw Psychologie, in auditorium Michotte. ☐ Do 14/2 om 21.00 u.: Sentimental Night Part II (Valentijn), in Shrink.

**VRG** ☐ Ma 11/2 om 22.00 u.: Sixties- en seventiesavond in HdR en fuif 2e lic in Labyrinth. ☐ Di 12/2: 2e kan gaat naar Eddy Wally (kaarten bij de jaarverantwoordelijken). Profreen taffen in HdR. ☐ Wo 13/2 om 17.00 u.: vertrek aan het HdR naar de pleitwedstrijd tegen VRG-Gent. ☐ Wo 13/2 om 22.00 u.: Boogie Boy in HdR. ☐ Do 14/2 om 19.00 u.: Informatie-beurzen Erasmus: toelichting door Chr. Faure-Didelle (Erasmus-verantwoordelijke) in lokaal 91.54 ☐ Do 14/2 om 19.30 u.: Info-stans en ontmoeting Erasmus-studenten. ☐ Do 14/2: Beach-party in HdR.

**VTK** ☐ Ma 11/2 om 15.00 u.: Half-time: Half-time-trophy aan het Sportkot. ☐ Ma 11/2 om 20.30 u.: Half-time-kantus in Universum. ☐ Di 12/2 om 12.00 u.: Mafia-night in Ons Huis. ☐ Wo 13/2 om 14.00 u.: Keuzedag 2e kan in Auditorium De Mensen G.O.I. ☐ Wo 13/2 om 16.30 u.: Half-time-sportaktiviteiten aan de Redingen. ☐ Wo 13/2 om 20.00 u.: Half-time-kwis in Sedes. ☐ Do 14/2 om 08.30 u.: B-Industriedag in het Heilig Hart-instituut. ☐ Do 14/2 om 22.00 u.: Half-time-TD met Medika in zaal Corso.

## VRIJDAG

- 19.30 u. **VIDEO** 'Wat een historie!' is de bijdrage van Les Ballets C De La B aan de reeks programma's rond hedendaagse Belgische dans die de BRT uitzendt onder de titel 'De dans ontsprongen', in 1 Stuc (2de verd), toeg. gratis.
- 20.00 u. **DANS** Ballet Frie Stenuit, in de Stadsschouwburg, org. CC Leuven.
- 20.00 u. **FILM** 25 jaar Vlaamse Film: Camera Sutra of de bleekgezichten, van Robbe de Hert, in Boekhandelstr. 9.
- 20.30 u. **DANS** 'Mussen', door Les Ballets C De La B van Alain Platel, in Vlamingenstraat 83, toeg. 180/250, org. 1 Stuc.
- 20.30 u. **FILM** Bicyclean (de fietser), een film van Mohsen Makhlouf (1989) over een vluchteling die de weddenschap aangaat een week lang non-stop te fietsen om de operatie van zijn vrouw te kunnen bekostigen, in 1 Stuc, toeg. 100/130.

## ZATERDAG

- 14.00 u. **FILM** 25 jaar Vlaamse Film: Vrijdag, van Hugo Claus, in Boekhandelstr. 9.
- 16.00 u. **FILM** 25 jaar Vlaamse Film: Helleгат, van Patrick Le Bon, in Boekhandelstr. 9.
- 18.00 u. **FILM** 25 jaar Vlaamse Film: Een vrouw tussen hond en wolf, van André Delvaux, in Boekhandelstr. 9.
- 20.00 u. **DANS** Ballet Frie Stenuit, in de Stadsschouwburg, org. CC Leuven.
- 20.00 u. **FILM** 25 jaar Vlaamse Film: Casta Diva, van Erik De Kuyper, in Boekhandelstr. 9.
- 20.30 u. **FILM** Bashu, een film van Gharibeh Kuchak (1986) waarin het zelfbeschikkingsrecht van de vrouw en dat van het individu tegenover de kollektiviteit centraal staan, in 1 Stuc, toeg. 100/130.

## ZONDAG

- 11.00 u. **KONCERT** Klassiek Aperitifconcert met pianorecital met Marijke Oers, in CC Oratorienhof, Mechelsestr. 111.
- 11.00 u. **PRAATKAFEE** In de reeks Sinjatuur-Kultuur houden Chantal Dewaele en Freddy Eers een hebelebof kulturele gasten aan de praattafel, afgewisseld met muzikale intermezzi, in de Stadsschouwburg, org. CC Leuven.
- 14.00 u. **FILM** 25 jaar Vlaamse Film: Louisa, een woord van liefde, van Paul Collet, in Boekhandelstr. 9.
- 15.00 u. **KONCERT** In de reeks klassieke concerten voor kinderen brengt Kamerorkest Sinfonia muziek van Vivaldi, in Aud. Minnepoort, toeg. 100/150, org. CC Leuven.
- 16.00 u. **FILM** 25 jaar Vlaamse Film: Brugge die stille, van Roland Verhavert, in Boekhandelstr. 9.
- 18.00 u. **FILM** 25 jaar Vlaamse Film: De Witte van Sichem, van Robbe de Hert, in Boekhandelstr. 9.
- 20.00 u. **FILM** 25 jaar Vlaamse Film: Janssens en Janssens draaien een film, van Robbe de Hert, in Boekhandelstr. 9.

## MAANDAG

- 18.00 u. **FILM** 25 jaar Vlaamse Film: Zaman, van Patrick Le Bon, in Boekhandelstr. 9.
- 20.00 u. **POEZIE-SHOW** 'Saint-Amour', een literair programma rond liedte en begeerte met o.a. Hugo Claus, Remco Campert en Eddy Van Vliet, in de Stadsschouwburg, toeg. 320/400, org. Behoud de Begeerte.
- 21.00 u. **FILM** De Bruijt et de Fureur, een film van Jean-Claude Brisseau (1988) met als tema een tiener die in de oprukkende voorstad-claude en weer wordt geslingerd tussen tederheid en geweld, in 1 Stuc, toeg. 100/130.
- 23.00 u. **FILM** Un jeu brutal, een film van Jean-Claude Brisseau (1983), in 1 Stuc, toeg. 100/130.

Als de Vi(t)s de passie preekt

# Lezer let op uw geliefde

**W**anneer we bij Luc Coorevits binnenvallen, is hij net de oogst aan het controleren. "Niet slecht", vertrouwt hij ons toe, "eerste pagina van Het Nieuwsblad, de cultuurpagina's van De Standaard, ook nog ergens in De Morgen". Coorevits mag niet klagen over de media-aandacht: een interview met De Volkskrant, een uitnodiging voor het praatkafé van De Zevende Dag, gast in een praatprogramma op de Nederlandse televisie. En nu nog in Veto. Luc Coorevits vormt zowat op zijn eentje de vzw Behoud de Begeerte, de vereniging achter de groots opgezette literaire avonden rond de liefde, beter gekend als 'Saint-Amour'. We praten met Coorevits over Coorevits, liefde en Saint-Amour.

**Veto:** Met de organisatie van breed gecoverde literaire avonden is de vzw Behoud de Begeerte een unikum op de literaire scène. Is er zoiets als een basistentie, een filosofie achter de activiteiten van de vzw?

**Coorevits:** «Behoud de Begeerte is een vereniging die uitsluitend literaire manifestaties organiseert. Daar is eigenlijk alles mee samengevat. Er is wel een evolutie, in de zin dat we ons in het begin meer bezighielden met schrijversontmoetingen. Nu begint Behoud de Begeerte meer en meer te evolueren naar wat ik noem literaire producties, een soort combinatie tussen een theaterproductie en een literaire avond.»

«De eerste, en meest voor de hand liggende bedoeling van Behoud de Begeerte is de organisatie van goede literaire avonden. Die avonden op zichzelf zijn een doel. In de tweede plaats willen we literatuur promoten, wat normaal een rechtstreeks gevolg van het eerste zou moeten zijn: leesbevordering, schrijvers bekendheid geven. Dat heeft alles te maken met de begeerte, volgens mij een woord beladen met betekenissen. Begeerte slaat niet alleen op de primaire, seksuele begeerte. Ook elke motivatie, elke stimulans, elke poging om vooruit te komen is begeerte. Aan de basis van elke kunstzinnig ligt een soort creatieve begeerte, die als enige in staat is tegenwerk te bieden aan de vergankelijkheid. Die moet behouden blijven, vandaar 'Behoud de Begeerte'. Ik had indertijd natuurlijk net zo goed kunnen kiezen voor een kunstgalerie, een filmfestival of een beeldhouwbiënnale. Ik interesseerde me echter bijzonder veel voor literatuur, en ben daarin verder gegaan.»

**Veto:** In hoeverre hangen de activiteiten van Behoud de Begeerte samen met uw werk als 'litterair impresario'? In het verleden was dat natuurlijk een praktische combinatie. U kon vrij beschikken uit een uitgebreid assortiment schrijvers, de beruchte 'stal' van Coorevits. U zat er als het ware midden in.

**Coorevits:** «De stal bestaat niet meer, op Tom Lanoye na. Tot dit jaar deed ik de boekingen voor Herman De Coninck, Geert Van Istendael, Tom Lanoye, Herman Brusselmanns, Mark Uytterhoeven, Betty Mellaerts en vele anderen. Ik heb wel nieuwe plannen in die richting. Ik begin in de toekomst met 'het Ministerie van Literatuur', een vzw die zich zal bezighouden met het organiseren van promotionele toernooien voor schrijvers. Als Herman De Coninck een nieuwe bundel uitgeeft - dat voorbeeld is niet eens zo fictief - dan probeer ik in samenwerking met de uitgeverij, met de kranten en met de organisatoren ter plekke een aantal optredens rond die bundel te organiseren. In een korte periode probeer ik daar dan voor de schrijvers het maximale uit te halen.»

«De voordelen die de stal bood, waren voor mij niet genoeg om ermeer verder te gaan. Ik moet trouwens eerlijk zeggen dat er moeilijkheden waren op dat vlak. Behoud de Begeerte wordt gesubsidieerd. Het impresariaat, als louter commerciële activiteit, natuurlijk niet. Bij de overheid bestond de vrees dat op één of andere manier subsidiegeld doorgesluisd zou worden naar de stal. Op die manier zou het ministerie een beperkte groep schrijvers, onge-wild weliswaar, bevoordelen.»

**Veto:** Dat was ook het onderwerp van de polemiek tussen U en Guido Lauwaert, twee



*Dochter Jana krijgt felle concurrentie van het geesteskind van haar vader: in minder dan geen tijd is Saint-Amour uitgegroeid tot de grootste literaire happening van het land.*

*(Foto Hielke Grootendorst)*

jaar geleden. Lauwaert nam het niet dat Coorevits op zijn eentje kon bepalen welke schrijver het zou maken, en welke niet.

**Coorevits:** «Op dat ogenblik waren de stal en de vzw eigenlijk al gescheiden. Ik was het op dat vlak trouwens met Lauwaert eens. Nu zijn er nog steeds problemen, omdat men er blijkaar moeite mee heeft dat er in de literatuur een impresario rondloopt. In het theater kan dat wel. Ik stop in elk geval met het impresariaat. Als ik zou verder doen met de stal, dan zou dat wel eens in het nadeel kunnen zijn van Behoud de Begeerte, en dat wil ik niet. Voor mijn plezier deed ik het niet, ik deed het enkel om de schrijvers te helpen. Met het Ministerie van de Literatuur doe ik eigenlijk hetzelfde, maar beter.»

**Veto:** De kritiek op het impresariaat had vooral betrekking op het feit dat de stal een gestolen kliek was, die via de activiteiten van Behoud de Begeerte publiciteit kreeg waar buitenstaanders alleen van konden dromen. Met zoiets als het Ministerie van Literatuur bied je opnieuw een podium aan een beperkte groep schrijvers, namelijk die schrijvers die goed zijn in het brengen van literatuur. Er zullen met andere woorden weer een aantal mensen zijn die zich buitengesloten voelen.

**Coorevits:** «Ja, maar dat zal gedeeltelijk opgevangen worden door het feit dat het Ministerie van Literatuur die dingen zal opzetten in samenwerking met de uitgeverij. Ik ben trouwens van plan te werken met een vrij brede redactie. Beslissingen zullen in de toekomst dus door meer mensen genomen worden, en niet langer door één man, zoals dat vroeger het geval was. De belangrijkste activiteit blijft echter Behoud de Begeerte.»

**Veto:** Saint-Amour is op twee jaar tijd uitgegroeid tot zowat de grootste literaire manifesta-

tie in Vlaanderen. De productie zal te zien zijn in zes steden, waaronder Amsterdam. Trevend?

**Coorevits:** «Saint-Amour begint stilaan te benaderen wat ik wil bereiken. Na zeven jaar heb ik eindelijk wat ik wilde, namelijk een gedeentraliseerde organisatie met evenveel reclame en promotie als de 'Nacht van de Poëzie', maar van kortere duur. Een goede literaire avond is kort, en 'soigneer' bovendien het publiek in voldoende mate. Saint-Amour werkt dan ook met korte akten en veel teatertechnieken: dek, lichtplannen enzovoort. Literaire avonden hebben altijd iets van te weinig geld: geen goede geluidsinstallatie, niet steeds technisch op peil, teveel 'kaas-en-wijn' toestanden, echt iets van de 'softe' sektor. Daar wil ik niets mee te maken hebben. Ik vind het belangrijker 800 mensen in staat te stellen goed te luisteren, in plaats van 7000 slaperigen te laten kijken naar een figuurtje dat ze amper kunnen zien. Wat niet wil zeggen dat ik nooit iets in Vorst Nationaal zal organiseren. Ik sluit dat niet uit.»

**Veto:** Saint-Amour kan dus nog wel een tijdje voort.

**Coorevits:** «Dat staat vast. Ik ben zeer tevreden dat een aantal kranten bewust spreekt van de tweede editie van Saint-Amour, en zelfs al gewaagt van een traditie. Het is ook een interessante formule. Liefdespoëzie spreekt iedereen aan. Bovendien zijn liefdesgedichten door de aard van de poëzie ook de mooiste gedichten die er zijn. Als je na eeuwen literaire beschaving nog op een originele wijze wil zeggen 'Ik houd van jou', dan moet je wel bijzonder goed zijn. Enkel de beste dichters slagen erin een goed liefdesgedicht te schrijven. Daar komt nog bij dat liefdespoëzie per definitie toegankelijk moet zijn.»

**Veto:** Saint-Amour is ook uitgegroeid tot een mediaspektakel: voorpagina van Humo, een bladzijde reclame in De Morgen, een bezoekje aan de Zevende Dag, een rechtstreekse uitzending op TV2, enzovoort. Zo vorm je natuurlijk gemakkelijk een 'litterair' publiek.

**Coorevits:** «Dat werkt als een lawine, daardoor wordt alles steeds groter. Ik heb daar geen bezwaar tegen; hoe meer mensen, hoe meer vreugde. Hoe meer mensen er naar Saint-Amour komen, hoe beter. En de enige manier om dat te doen, is publiciteit.»

**Veto:** Is het gevaar niet reëel dat je zo verstrikt geraakt in het VTM-syndroom, de diktatuur van de kijkcijfers. Kan Saint-Amour het zich veroorloven moeilijke en minder bekende dichters te programmeren. Spinoy is er niet meer bij, maar Claus en Campert nog steeds.

**Coorevits:** «De tactiek is anders. We maken een programma waar veel volk op af komt, en bieden daarbinnen gasten zoals Spinoy en Hertmans, de zogenaamde moeilijke jongens, een podium om op te treden voor een groot publiek. Nolens gold tot voor een paar jaar als een moeilijke schrijver, nu komt daar ineens verandering in. Ik begrijp je opmerking, maar je moet ervan uitgaan dat literatuur - en daar blijft ik bij - een uitermate elitaire aangelegenheid is, en blijft. Ik wil vanuit die vaststelling een zo groot mogelijk publiek, ook diegenen die weinig lezen, in contact brengen met literatuur. Als dat lukt, *tant mieux*. Ik vind trouwens dat het programma van nu meer risico's inhoudt dan dat van vorig jaar. Toen hadden we nog La Pat met haar *Jartellekes*. Nu hebben we niet zo iemand en dat is bewust. Ik wil dat het publiek komt voor de dichters.»

**Veto:** Houdt U in uw selectie ook rekening met de podiumpresence van de dichters?

**Coorevits:** «Ik hou daar rekening mee. Iemand waarvan ik met zekerheid weet dat hij zijn poëzie niet kan brengen, vraag ik niet.»

**Veto:** Dichters die dat wel kunnen, krijgen daardoor natuurlijk een aanzienlijke publicitaire ruggesteun.

**Coorevits:** «Inderdaad. Literaire avonden zijn echter slechts één bepaald medium. Je hebt daarnaast nog tijdschriften, recensies, literaire programma's op radio en televisie. Die zijn allemaal complementair. Literaire avonden zijn daar slechts een onderdeel van. De boekenproductie en het recensieapparaat zijn volgens mij nog steeds belangrijker.»

**Veto:** In de literaire producties van Behoud de Begeerte zijn de schrijvers dus een soort acteurs, die goed overkomen bij het publiek?

**Coorevits:** «Dat klopt, dat is de aard van het medium. Tom (Lanoye, nvdv) heeft daar ooit iets over geschreven, en ik sluit mij daar volledig bij aan. Vanaf het ogenblik dat de schrijver het podium betreedt en uit zijn boek voorleest, verlaat hij het medium van de literatuur, en stapt hij over op iets anders. Er zijn dan geen lezers meer, maar luisteraars. De schrijver moet geen inspanningen doen om de tekst zo goed mogelijk te brengen. Literatuur is trouwens ontstaan uit een orale traditie. Onze avonden knopen daar opnieuw bij aan. Als schrijvers daar niet toe in staat zijn, dan kunnen ze zich daarbij neerleggen, of ze kunnen hun teksten laten voorlezen door professionelen.»

**Veto:** Verdient U er iets aan?

**Coorevits:** «Bijna niets. Ik organiseer geen popconcerten. De kosten zijn veel te groot om echt veel winst te maken. Mijn streefdoel is een grotere structurele subsidie voor Behoud de Begeerte, zodat ik opnieuw kan verdienen wat ik in het onderwijs kreeg. Vorig jaar was Saint-Amour verlieslatend. Ik hoop ook op structurele sponsoring, al sta ik daar voorlopig nog nergens mee, en meer opdrachten. We zijn er nog niet, maar dat komt nog wel.»

Werner Van den Bergh

*Saint-Amour, op maandag 18 februari om 20.00 u. in de Stadsschouwburg. Met o.a. Hertmans, van Vliet, Campert en Claus. Kaarten (450/300/200) in kafee D'Adario en in de Stadsschouwburg.*